

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

January 2025 | LT

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

REDAKCIJOS SKILTIS

EESRK pirmininko ?žanginis žodis

2025 m. mums tenka bendra atsakomybė kurti stipresnę Europą

Ižengiant į 2025-uosius metus, Europos Sąjungos Tarybai pradėdanti pirmininkauti Lenkija atkreipia dėmesį į tai, kad reikia rengtis skubiai ir ryžtingai atremti sudėtingus iššūkius, lemiančius Europos dabartį ir ateitį. Pagrindine tema pasirinkusi saugumą, Lenkijos vadovybė žada rodyti mums kelią šiais metais, kurie bus itin svarbūs ES atsparumo, sanglaudos ir pažangos požiūriu.

Pirmininkaujančios Lenkijos nustatyti prioritetai atspindi kompleksinę požiūrį į saugumą daugeliu aspektų. Užtikrinant vidaus saugumą, kai dėmesio centre – sienų apsauga ir kova su dezinformacija, būtina atidžiai stebėti kylančias grėsmes. Išorės saugumo srityje bus siekiama stiprinti gynybos pajėgumus, skatinti inovacijas ir spartinti plėtrai skirtus darbus, kad būtų užtikrintas stabilumas mūsų kaimynystėje. Be to, siekiant užtikrinti Europos nepriklausomybę ir jos piliečių gerovę esminės reikšmės turės ekonominis, energetikos, maisto ir sveikatos saugumas.

Mes, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto (EESRK) nariai, esame pasirengę visapusiškai remti pirmininkaujančios valstybės narės darbotvarkę, atlikdami savo išskirtinį vaidmenį būti pilietinės visuomenės balsu. EESRK aktyviai prisidės prie diskusijų, kaip apsaugoti Europos konkurencingumą ir kartu užtikrinti, kad niekas nebūtų paliktas nuošalyje, vykdant įvairių rūšių – skaitmeninę, žaliąją ar ekonominę – pertvarką.

Šiais metais taip pat vyksta politinis atsinaujinimas, kai savo kadenciją pradeda naujai suformuota Europos Komisija. Tai suteikia naują galimybę rengti politikos sistemas ir įgyvendinti iniciatyvas, kurios atitiktų Europos piliečių lūkesčius. EESRK atliks savo vaidmenį remdamas šį naują etapą, užtikrindamas, kad ES sprendimai būtų priimami atsižvelgiant į pilietinės visuomenės ir socialinių partnerių nuomonę.

Žvelgdami į 2025-uosius metus, prisimename, kad esame bendrai atsakingi už stipresnės ir įtraukesnės Europos kūrimą. EESRK toliau propaguos teisės viršenybę, darnų vystymąsi bei socialinę sanglaudą ir užtikrins, kad ES darbotvarkės prioritetus padėtų formuoti pilietinės visuomenės indėlis. Kartu su pirmininkaujančia Lenkija sieksime spręsti neatidėliotinus šiandienos uždavinius ir ateinančioms kartoms paklosime saugios, konkurencingos ir vieningos Europos pamatus.

Oliver Röpké

EESRK pirmininkas

ŠIANDIENOS DATOS

2025 m. sausio 23 d.

Filmo *Flow*, pretenduojančio į 2025 m. Europos publikos kino apdovanojimą (LUX), peržiūra

2025 m. vasario 3 d.

Socialinis teisingumas skaitmeniniame amžiuje

2025 m. vasario 18 d.

Pasaulinis aukščiausiojo lygio susitikimas negalios klausimais: negalios požiūriu įtraukus vystymasis ir humanitariniai veiksmai

2025 m. vasario 26–27 d.

EESRK plenarinė sesija

NETIKĖTAS SVEČIAS

Žlugus Basharo al-Assado režimui Sirijoje ES susiduria su sunkumais derinant humanitarinius poreikius, migracijos politiką ir šios šalies stabilizavimą bei atstatymą. Vykdamas vidaus politiką ir koncentruojantis į trumpalaikius interesus kyla pavojus, kad pirmenybė bus teikiama žmonių grąžinimui ir šis procesas bus paspartintas, o koordinuoti ir suderinti požiūriai galėtų atlikti labai svarbų vaidmenį stabilizuojant padėtį Sirijoje ir skatinant ilgalaikį vystymąsi, rašo EESRK Info netikėtas svečias Alberto-Horst Neidhardt - Europos politikos centro aukščiausio lygio migracijos ekspertas.

Alberto-Horst Neidhardt yra Europos politikos centro (EPC) vyresnysis politikos analitikas ir Europos įvairovės ir migracijos programos vadovas. Jis dirba prieglobsčio ir migracijos teisės ir politikos, ES piliečių teisių, dezinformacijos ir migracijos politikos srityse. Europos universitetiniame institute jis įgijo ES teisės mokslų daktaro laipsnį ir šiuo metu skaito paskaitas migracijos ir judumo politikos, ES valdymo ir etiškos politikos formavimo temomis Lilio katalikiškajame universitete.

SIRIJA ŽLUGUS B. AL-ASADO REŽIMUI: ES POŽIŪRIS ? SIRŲ GRĄŽINIMŲ GALI TAPTI MIGRACIJOS POLITIKOS LŪŽIO TAŠKU

Parengė Alberto-Horst Neidhardt

Praėjus mėnesiui nuo to laiko, kai baigėsi žiaurus Bašaro al-Asado valdymas, [oficialus ES atsakas](#) iš esmės apsiriboja pranešimu apie pagalbą [vystymuisi ir ekonomikos stabilizavimui](#). [Vis dar neaišku](#), ar bus panaikintos [sankcijos](#) Sirijai ir kada tai įvyks. Europos parama priklausys nuo [mažumų apsaugos](#) ir [kitų garantijų](#), kurių ateitis išlieka [neaiški](#). Dėl [sudėtingos Sirijos politinės, saugumo ir humanitarinės dinamikos](#), tikėtina, kad demokratijos įtvirtinimas bus ilgas ir sunkus. Tai bus ES gebėjimo būti vieninga ir drauge imtis veiksmų dėl Sirijos ateities išbandymas. Vis dėlto keletas Europos šalių nedvejodamos pabrėžė neatidėliotiną bendrą prioritetą – grąžinti Sirijos pabėgėlius. Gruodžio mėnesį, praėjus vos kelioms dienoms po Damaske žlugusio B. al-Asado režimo, [Austrija](#), kurioje Austrijos laisvės partijos lyderiui Herbert Kickl suteikti įgaliojimai formuoti naują vyriausybę, paskelbė apie „[grįžimo priemonę](#)“ ir teistų asmenų [deportavimo programą](#). [Nyderlanduose](#), dešiniųjų pažiūrų nacionalisto Geert Wilders vadovaujama koalicinė vyriausybė planuoja nustatyti asmenų grįžimui saugias zonas. [Vokietija](#) taip pat yra paskelbusi, kad padėčiai šalyje stabilizavusis sirams suteikta apsauga bus „persvarstyta ir panaikinta“. Kitos Europos šalys yra paskelbusios panašius pareiškimus arba šiuo metu atidžiai stebi padėtį.

Todėl sprendimas panaikinti sankcijas veikiausiai gali būti grindžiamas [grąžinimo tikslu](#), o ne pasikeitusiu požiūriu į naują Sirijos vadovybę.

Visoje Europoje vis labiau remiant kraštutinių dešiniųjų pažiūrų ir prieš migraciją nusistačiusias partijas ir nenumaldomai artėjant Vokietijos federaliniams rinkimams, kyla grėsmė, kad su Sirija siejamą valstybių narių viziją gali nulemti [šalių vidaus prioritetai ir trumpalaikiai rinkiminiai interesai](#). 2015–2024 m. ES valstybės narės, daugiausia Vokietija, suteikė apsaugą daugiau kaip milijonui sirų. Jų buvimas kelia ginčų tiek politikoje, tiek visuomenėje. Dėl plataus atgarsio žiniasklaidoje sulaukusių saugumo incidentų, didelės infliacijos ir augančių energijos kainų, daugelyje pabėgėlius priimančių šalių visuomenės palankumas jiems mažėja. Todėl priešiška retorika ir politika tapo norma. [Europos Komisija](#) ir [UNHCR](#) ragina būti atsargiems asmenų grąžinimo klausimu, vis dėlto ši dinamika gali paskatinti Europos vyriausybes, netgi vienašališkai, paspartinti šį procesą.

Gruodžio mėnesį žlugus B. al-Asado režimui, į Siriją jau sugrįžo daugiau kaip [125 000 pabėgėlių](#), daugiausia iš [kaimyninių šalių](#). Tačiau jų [perspektyvos niūrios](#). Dar prieš pastarojo mėnesio įvykius [daugiau kaip pusei Sirijos gyventojų](#) trūko maisto, o trys milijonai netgi badavo. [Vykstant konfliktui sunaikinta daug namų](#), todėl apgyvendinimo galimybės jau dabar yra [visiškai išnaudotos](#). [UNHCR](#) duomenimis, grįžtantiems asmenims aprūpinti pastogė, maistu ir vandeniu reikia apie 300 mln. EUR. ES ir valstybės narės turėtų ieškoti būdų, kaip koordinuotai sudaryti palankias sąlygas saugiam ir savanoriškam sirų grįžimui ilguoju laikotarpiu, tačiau

neatidėliotinas prioritetas turėtų būti patenkinti atitinkamus [šalies humanitarinius poreikius](#). Spaudimas pabėgėliams skubiai grįžti į karo nusiaubtą ir nestabilią šalį iš tikrųjų gali [duoti priešingą rezultatą](#) ir dar labiau sumažinti galimybes gauti maisto, energijos ir pastogę. Be to, didelio masto sirų grąžinimas gali sutrikdyti jau ir taip pažeidžiamų regionų etninę ir socialinę bei ekonominę struktūrą. Net ir atsižvelgiant į galimą [Sirijos diasporos](#) indėlį atstatant šalį, svarbu, kad požiūris į grąžinimą būtų suderintas ir tvarus. Šaliai reikės inžinierių, gydytojų, administratorių, mokytojų ir įvairių įgūdžių turinčių darbininkų. Sirai Europoje yra įgiję vertingų įgūdžių ir patirties [svarbiuose sektoriuose, įskaitant švietimo, statybų ir sveikatos priežiūros sektorius](#), tačiau nebus lengva rasti tinkamo profilio darbuotojus. Be to, grąžimas visam laikui nėra išankstinė sąlyga, kad taip bus padedama atstatyti šalį: [perlaidos](#) iš Europos taip pat gali atlikti svarbų vaidmenį mažinant skurdą ir skatinant darnų vystymąsi. Per diasporą Europoje gyvenantys sirai taip pat gali padėti sustiprinti diplomatinis ir kultūrinius ES ir Sirijos žlugus B. al-Asado režimui ryšius.

Vis dėlto valstybėms narėms gali būti sunku suderinti požiūrį ir koordinuoti savo veiksmus. Vienos šalys pirmenybę gali teikti ilgalaikiam stabilumui ir Sirijos atstatymui, kad grąžimas būtų savaiminis. Kitos šalys – stengtis kuo greičiau pasiūlyti finansines paskatas savanoriškam grąžimui ir vos tik pagerėjus humanitarinei padėčiai netgi gali sistemingai peržiūrėti sirų statusą. Vis dėlto sistemingai peržiūrint pabėgėlių statusą bus susiduriama su rimtomis [teisinėmis kliūtimis](#) ir didelėmis [finansinėmis ir administracinėmis sąnaudomis](#). Tuo tarpu taikant paskatas grįžti į savo šalį reikės atsižvelgti į tai, kad dauguma į Europą atvykusių sirų čia jau yra įsikūrę ir daugiau kaip [300 000 jų suteikta ES pilietybė](#). Be to, liūdno Sirijos [ekonominės ir įsidarbinimo perspektyvos](#) gali atgrasyti net labiausiai motyvuotus sirus grįžti į tėvynę. Atsižvelgiant į tai vienas esminių klausimų bus, ar sirams bus leista važinėti pirmyn ir atgal tarp Sirijos ir Europos, t. y. sugrįžti tam tikram laikui, o priimančiosios šalys ir toliau siūlys tvarias galimybes sugrįžti ilgesniam laikui. Šie klausimai neišvengiamai bus įtraukti į platesnes diskusijas dėl ES migracijos politikos. [Būsimos derybos dėl ES direktyvos dėl piliečių grąžinimo](#) reformos (artimiausiu metu tikimasi Europos Komisijos pasiūlymo) gali įgauti lemiamą pagreitį priklausomai nuo to, kaip klostysis diskusijos dėl sirų grąžinimo. Tačiau direktyvos reforma savo ruožtu gali paskatinti dar didesnę ES valstybių narių susiskaidymą. Kadangi migracijos politiką reikia iš esmės persvarstyti, kad būtų galima veiksmingai atremti dabartinius iššūkius, tikėtina, kad ES požiūris į Sirijos pabėgėlius bus pirmas kritinis naujo teisėkūros ciklo lūžio taškas.

TIESIAI PRIE REIKALO!

ES išgyvena didelę būsto krizę dėl kylančių nuomos kainų, neįperkamo nekilnojamojo turto ir nuo infliacijos atsiliekančio darbo užmokesčio. EESRK reikalauja imtis skubių veiksmų būsto rinkos nepakankamumo klausimui spręsti ir ragina parengti patikimą ES būsto strategiją, teigia EESRK nuomonės [Socialinis būstas ES - deramas, tvarus ir prieinamas](#) pranešėjas Thomas

Kattnig.

EESRK PRISTATO SPRENDIMUS, KAIP ? VEIKTI EUROPOS BŪSTO KRIZĖ?

Thomas Kattinig

Dėl didėjančių nuomos kainų, sparčiai brangstančio nekilnojamojo turto ir infliacijos lygio neatitinkančių atlyginimų vis daugiau žmonių nebepajėgia įpirkti būsto. ES jau pasiekė būsto krizė.

Kadangi sumažėjo perkamoji galia, didėja sveikatos priežiūros išlaidos, mažėja našumas, daroma žala aplinkai ir susiduriama su neigiamomis ekonominėmis pasekmėmis.

EESRK – organizuotos pilietinės visuomenės atstovas – mano, kad reikia imtis skubių veiksmų būsto rinkos nepakankamumo problemai spręsti. Todėl raginame Komisiją bendradarbiauti su Parlamentu, valstybėmis narėmis ir pilietine visuomene siekiant parengti išsamų ES priemonių, kuriomis nustatomos su būstu susijusios pagrindinės sąlygos ir teisė į būstą, rinkinį, laikantis Europos socialinių teisių ramsčio ir Pagrindinių teisių chartijos nuostatų.

Palankiai vertiname už energetiką ir būsto sektorių atsakingo Komisijos nario paskyrimą ir pranešimą, kad per 100 dienų bus pateiktas Europos įperkamo būsto planas. Be kita ko, reikia ES masto nekilnojamojo turto sandorių skaidrumo registro, supaprastinto koordinavimo, veiksmingesnių leidimų išdavimo procedūrų, geresnio žemės naudojimo planavimo, įperkamos žemės socialiniam būstui, daugiau investicijų į renovaciją ir klimatui nekenkiančią statybą, taip pat būtina įgyvendinti programą „Svarbiausia – būstas“, kad benamiai pasijustų saugūs ir turėtų ateitį.

Raginame įtvirtinti būstą ES pirminės teisės aktuose ir taip jį pripažinti pagrindine teise, o ne preke.

Kartu sutinkame su E. Lettos pranešime išdėstyta nuostata, kad valstybės pagalbą reglamentuojančiuose įstatymuose reikia plačiau apibrėžti galimybę gauti socialinį būstą.

Be to, EESRK ragina gerokai padidinti socialiniam būstui teikiamą finansinę paramą. Pirma, valstybės investicijoms į socialinį būstą neturi būti taikomos Stabilumo ir augimo pakto skolos taisyklės. Antra, pelno nesiekiantys nekilnojamo turto vystytojai ir kooperatyvai, taip pat savivaldybės turėtų turėti galimybę per planuojamą investavimo platformą arba tiesiogiai iš Europos investicijų banko gauti ilgalaikes paskolas be palūkanų.

Dėl trumpalaikės nuomos, kuri yra daugelio didžiųjų Europos miestų problema, dar labiau mažėja būsto pasiūla. Norint kovoti su šiuo reiškiniu, reikia ES lygmens priemonių rinkinio, apimančio įvairias priemones, pavyzdžiui, neapgyvendinto nekilnojamojo turto mokesčius ir viršutines nuomos mokesčio ribas, kad valstybės narės galėtų imtis tinkamų veiksmų.

Specialų dėmesį taip pat būtina skirti: a) jaunimo būsto poreikių tenkinimui įgyvendinant tikslines programas, pavyzdžiui, jaunimui skirtą programą „Svarbiausia – būstas“ (HF4Y); b) neįgaliųjų įtraukčiai.

Siekiant užtikrinti, kad būstas būtų ne tik įperkamas, bet ir tvarus, pirmenybė turėtų būti teikiama renovuojamiems ir rekonstruojamiems, o ne naujiems pastatams. Kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos renovacijai, raginame derinti privalomas ir paramos priemones, siekiant užtikrinti, kad būtų imtasi sąžiningų klimato politikos veiksmų. Reikia finansavimo priemonių, kurios leistų visiems, nepriklausomai nuo jų finansinės padėties, atlikti šiluminių sistemų ir energinę renovaciją. Kartu turi būti nustatyti įpareigojimai nekilnojamojo turto savininkams, ypač nuomotojams, apsaugoti nuomininkus, neleidžiant pernelyg smarkiai kelti nuomos mokesčių dėl to, kad nuomotojai jiems perkelia sąnaudas.

Galiausiai pabrėžiame, kad būsto krizė ne tik neigiamai veikia Europos piliečių gyvenimo kokybę, bet ir kelia grėsmę sklandžiam ES vidaus rinkos veikimui. Todėl siekiant didinti būsto pasiūlą, nustatyti priemones statybos sąnaudoms mažinti, padėti kelti darbo jėgos kvalifikaciją, didinti našumą ir gerinti statybos pramonės aplinkosauginį veiksmingumą, būtina ES būsto strategija.

KLAUSIMAS ...

2024 m. balandžio mėn. Enrico Letta paskelbė ilgai lauktą ataskaitą dėl ES bendrosios rinkos ateities „Daug daugiau nei rinka“. Savo sausio mėn. plenarinėje sesijoje EESRK priėmė nuomonę [Kaip remti socialinės ekonomikos subjektus pagal valstybės pagalbos taisykles? Svarstymai atsižvelgiant į Enrico Letta ataskaitoje pateiktus pasiūlymus](#). Nuomonės pranešėjo Giuseppe Guerini pasiteiravome, kiek ir kodėl jis įkvėpimo sėmėsi iš Enrico Lettos ataskaitos, kuriame, be kita ko, Europos institucijos raginamos tobulinti valstybės pagalbos teisinę sistemą ir sudaryti sąlygas socialinės ekonomikos įmonėms lengviau gauti paskolas ir finansavimą. Kaip, remdamasis šios ataskaitos išvadomis, EESRK planuoja padėti šioms įmonėms laikytis valstybės pagalbos taisyklių?

TEISINGOS FINANSINŲS PARAMOS SOCIALINŲS EKONOMIKOS SUBJEKTAMS UŽTIKRINIMAS PAGAL ES TAISYKLES

Parengė Giuseppe Guerini

Kaip matyti iš Enrico Letta ataskaitos pavadinimo, Europos Sąjunga ir jos ekonominė bei verslo sistema yra kur kas daugiau nei rinka. Taip yra todėl, kad Europos Sąjunga nuo pat pradžių pasirinko socialinės rinkos ekonomikos kelią, kuriuo einant ekonominės gerovės link turtas ne tik kaupiamas, bet ir užtikrinama, kad prekybos metu ir rinkoje sukurtu turtu galėtų naudotis visi.

Tokiu būdu socialinės ekonomikos įmonės sudaro ekosistemą, kuri užtikrina solidarumą per verslą – tai modelis, naudingas privačioms organizacijoms, kurios vis dėlto veikia bendrojo intereso labui.

Enrico Letta ataskaitoje nurodoma, kad į šią ypatybę jau atsižvelgta veikslių plane ir rekomendacijoje dėl socialinės ekonomikos. Ataskaitoje Europos institucijos raginamos pripažinti socialinės ekonomikos įmonių ypatumus, pritaikyti vidaus rinką ir konkurenciją reglamentuojančias taisykles ir patobulinti valstybės pagalbos teisinę sistemą, siekiant užtikrinti, kad socialinės ekonomikos įmonės turėtų daugiau galimybių gauti paskolas ir finansavimą.

EESRK dėjo daug pastangų, kad Europos ir tarptautinės institucijos pripažintų socialinės ekonomikos įmonių paskirtį ir vaidmenį. Komitetas dalyvavo daugelyje iniciatyvų ir priėmė nemažai nuomonių vykdydamas darbą, padėjusį parengti 2021 m. priimtą socialinės ekonomikos veikslių planą ir 2023 m. rekomendaciją valstybėms narėms. Be to, savo nuomonėse dėl konkurencijos politikos ir valstybės pagalbos visuotinės ekonominės svarbos paslaugoms EESRK pabrėžė, kad reikia padidinti *de minimis* valstybės pagalbos teikimo ribas, ir pasiekė, kad atitinkamo reglamento pakeitimai būtų patvirtinti 2023 m. pabaigoje. Enrico Letta ataskaitoje išdėstyti prašymai pritaikyti Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą ir pagerinti finansavimą atitinka EESRK raginimus, išdėstytus įvairiose [2022](#) ir [2023 m.](#) paskelbtose nuomonėse. Todėl raginame toliau dėti pastangas propaguojant šią [nuomonę](#), kad būtų skatinamas socialinės ekonomikos pripažinimas. Norime, kad kuo daugiau žmonių suprastų veiksmingo konkurencijos ir valstybės pagalbos reguliavimo naudą tiek socialinės ekonomikos įmonėms, tiek visai visuotinės svarbos paslaugų sistemai.

EESRK NAUJIENOS

Europos Vadov? Tarybos pirmininkas Ant3nio Costa ragina pilietin? visuomen? pad?ti ? gyvendinti jo parengt? stipresn?s ir konkurencingos Europos vizij?

Naujasis Europos Vadovų Tarybos pirmininkas Ant3nio Costa savo pirmojo vizito Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitete (EESRK) metu išdėstė pagrindinius ES prioritetus. Jis pabrėžė, kad konkurencingumas yra Europos klestėjimo pagrindas, ir nurodė, kad siekiant tvarios ateities svarbu jį derinti su socialinėmis teisėmis. EESRK pirmininkas Oliver Röpke pritarė šiai minčiai ir teigė: „Konkurencingumas turi būti naudingas daugeliui žmonių, o ne tik kai kuriems“.

Kalbėdamas EESRK plenarinėje sesijoje vos po keleto dienų pradėjus eiti pareigas šių metų gruodžio 1 d., **Ant3nio Costa** paragino imtis

neatidėliotinų kolektyvinių veiksmų. „Mes einame teisingu keliu. Įvertinome padėtį, turime plataus užmojo pasiūlymų, tačiau privalome turėti politinę valią. Sutelkime dėmesį į augimą, darbo vietas ir socialinę Europą, kad šiandieninė jaunoji karta, atsigręžusi atgal, galėtų pasakyti: tai buvo metas, kai užsitikrinome savo gerovę.“

Konkurencingumas ir pritaikytos reformos yra Ant3nio Costa darbotvarkės pagrindas. Jis siūlo atnaujinti bendrąją rinką, sumažinti nereikalingą reglamentavimą ir investuoti į įgūdžius ir inovacijas siekiant sustiprinti Europos ekonomiką. „Mums reikia stiprių įmonių – ne dėl to, kad jos yra pigesnės, bet todėl, kad jos turi novatoriškų idėjų ir kvalifikuotos darbo jėgos“, – sakė jis. Ant3nio Costa taip pat paragino vykdyti į rezultatus orientuotas reformas remiantis „NextGenerationEU“ pavyzdžiu: „Žvelgiant į ateitį tai yra logiška“ Jis paragino valstybes nares atvirai rengti kitą ES biudžetą.

„Konkurencingumas – tai ne tik ekonominiai tikslai, bet ir galimybių visiems europiečiams kūrimas ir atsparumo skatinimas“, – sakė **Oliver Röpke**. „Ekonomikos augimas turi būti derinamas su socialine pažanga, užtikrinant, kad niekas nebūtų paliktas nuošalyje.“

Ant3nio Costa pagyrė EESRK vaidmenį skatinant socialinį dialogą ir pavadino jį „europiniu ryšių su visuomene modeliu“. „Socialinis dialogas suteikia mums galimybę rasti tvarius sprendimus vykdant nuolatinės įvairių mūsų visuomenių atstovų derybas. Tai itin svarbu, ypač dabar“, – sakė jis.

Plenarinėje sesijoje vykusioje diskusijoje buvo aptarti pagrindiniai susirūpinimą keliantys klausimai, įskaitant būsto, migracijos ir energijos kainas – šiuos klausimus Antonio Costa laiko prioritetiniais. Oliver Röpke pabrėžė, kad reikia ieškoti praktinių sprendimų, ir atkreipė dėmesį į investicijų į švietimą, perkvalifikavimą, įperkama būstą ir žaliąją pertvarką svarbą. „EESRK yra pasiryžęs užtikrinti pilietinės visuomenės dalyvavimą kuriant įtraukią, atsparią ir ateities iššūkiams pasirengusią Europą.“ (gb)

Pirmą kartą surengtame EESRK forume būsto klausimais pažymėta, kad būstas turi būti pagrindinė teisė?

Būstas turi būti laikomas pagrindine teise, užtikrinant deramą ir tvarų būstą visiems europiečiams, įskaitant jaunimą ir pažeidžiamas grupes.

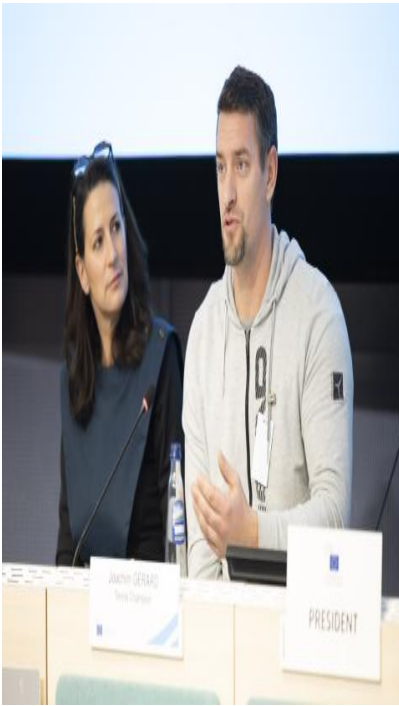
Šis ryžtingas raginimas nuskambėjo EESRK forume būsto klausimais, pirmą kartą surengtame 2024 m. gruodžio 5 d. Komiteto gruodžio mėn. plenarinėje sesijoje. Diskusijoje dalyvavo aukšto rango pranešėjai ir buvo priimta nuomonė šiuo klausimu.

Dan Jørgensen paskyrus už energetiką ir būstą atsakingu Komisijos nariu, EESRK pirmininkas **Oliver Röpke** palankiai įvertino istorinį sprendimą naujojoje Komisijoje sukurti specialų būsto srities portfelį. **Oliver Röpke** pažymėjo: „Būstas yra pagrindinė teisė, o ne privilegija, todėl nepritariame tam, kad liktų nepatenkintas šis esminis pažeidžiamų

gyventojų poreikis. Kadangi beveik visose valstybėse narėse patiriame didelę būsto krizę, būtina skubiai užtikrinti įperkamą, tvarų ir deramą būstą visiems.“

Federacijos „Housing Europe“ prezidentas **Bent Madsen**, ragindamas į būstą žvelgti naujai ir laikyti jį gyvybiškai svarbia visuomenės infrastruktūra, lygiaverte sveikatos apsaugai ir švietimui, teigė: „Pitariame naujojo už būstą atsakingo Komisijos nario žodžiams, kad mūsų požiūris turėtų būti grindžiamas vertybėmis, taisyklėmis ir investicijomis. Kaip viešasis būstų kooperatyvas ir socialinio būsto teikėjas esame pasirengę parodyti būdą, kaip užtikrinti žmonėms ir visuomenei reikalingus būstus.“

Thomas Kattinig ir **Rudolf Kolbe** parengtoje nuomonėje [Socialinis būstas ES – deramas, tvarus ir prieinamas](#) EESRK pripažįsta, kad būsto srityje susiduriama su rinkos nepakankamumu. Šį klausimą būtina spręsti gerinant pagrindines sąlygas, pavyzdžiui, duomenų, koordinavimo, tvirtinimo procedūrų, žemės naudojimo planavimo taisyklių srityse, įtvirtinant pagrindinę teisę į būstą, skiriant pakankamą finansavimą, plėtojant principo „svarbiausia – būstas“ taikymą benamiams ir daugiau dėmesio skiriant tvarumui ir jaunimo poreikiams. (mp)

Tai ne tik paralimpiniai, tai – aukščiausio lygio sportininkai

Gruodžio 5 d. Briuselyje vykusioje plenarinėje sesijoje EESRK surengė diskusiją, skirtą Tarptautinei asmenų su negalia dienai paminėti ir olimpinei dvasiai pajusti.

EESRK paminėjo Tarptautinę asmenų su negalia dieną ir olimpinei dvasiai pajausti pakvietė svečių iš paralimpinio sporto pasaulio, įskaitant Belgijos paralimpinį sportininką ir čempioną **Joachim Gérard**.

Pradėdamas posėdį EESRK pirmininkas **Oliver Röpke** teigė: „Ši diskusija rodo, kad būtina skubiai spręsti asmenų su negalia užimtumo skirtumo problemą. Nepaisant teisinių sistemų, dėl nuolatinių kliūčių pernelyg daug žmonių yra išstumti iš darbo rinkos. EESRK ragina imtis veiksmų siekiant sukurti įtraukias darbo vietas, pašalinti sistemines kliūtis ir užtikrinti lygias galimybes visiems. Tikrai įtrauki Europa negali nė vieno palikti nuošalyje.“

Neįgaliojo vežimėlyje sėdintis tenisininkas ir čempionas iš Belgijos **J. Gérard** plenariniame posėdyje papasakojo, kad kai jis pradėjo žaisti tenisą, žmonės neretai reaguodavo su nuostaba ar netgi priekaištaudavo, kad jis su savo neįgaliojo vežimėliu „sugadins“ kortus. „Kalbant apie riboto judumo asmenų vaidmenį sporto pasaulyje, per pastaruosius 10 metų padarėme didžiulę pažangą. Žaidžiau kelete Didžiojo kirčio turnyrų visame pasaulyje. Šių turnyrų ir paralimpinių žaidynių dėka įgyju vis didesnę pripažinimą kaip aukščiausio lygio sportininkas. Ne tik kaip paralimpinis, bet ir aukščiausio lygio sportininkas.“

Prancūzakalbės asmenų su negalia sporto federacijos ([La Ligue Handisport Francophone](#)) pirmininkė **Anne d'Ieteren** nurodė, kad, nepaisant puikių paralimpinių žaidynių laimėjimų, kasdieniame gyvenime asmenys su negalia vis dar susiduria su daug kliūčių. „Daugelis sporto bazių vis dar neprieinamos, jų automobilių stovėjimo aikštelės yra netinkamos arba prastai suprojektuotos. Tai gali atrodyti kaip nedidelės problemos, tačiau jų bendras poveikis gali užkirsti kelią dalyvavimui ir nuo jo atgrasyti.“

Už komunikaciją atsakingas EESRK pirmininko pavaduotojas **Aurel Laurentiu Plosceanu** pasveikino **J. Gérard** ir **A. d'Ieteren** ir teigė, kad „jų dalyvavimas ir pasiekti rezultatai mums primena, koks įkvepiantis lengvosios atletikos sportininkų meistriškumas gali būti mums visiems, kai siekiame išnaudoti visą savo potencialą, ir kartu parodo itin svarbų asmenų su negalia vaidmenį mūsų visuomenėje ir ypač sporto pasaulyje“.

EESRK [nuolatinės grupės dėl neįgaliųjų teisių](#) pirmininkas **Christophe Lefèvre** pasisakė už tai, kad būtų sukurtas ES prieinamumo mechanizmas su atitinkamais rodikliais, apimantis įvairias sritis, pavyzdžiui, tvaraus būsto, sporto, teisingumo ir švietimo, o **Pietro Vittorio Barbieri** (nuolatinės grupės narys) pridūrė: „labai svarbu, kad visi Europoje gyvenantys neįgalieji turėtų galimybę sportuoti ir mokytis, kad mums visiems būtų užtikrintos vienodos privilegijos visuomenėje.“ (Im)

Pilietin? visuomen?, skatinanti poky?ius Afrikos žemyne

Gruodžio mėn. plenarinėje sesijoje EESRK su Afrikos Sąjungos ekonomikos ir kultūros tarybos (AS ECOSOCC) atstovais surengė diskusiją dėl demokratijos Afrikoje. Abi šalys pritarė, kad pilietinė visuomenė yra sėkmingos ES ir Afrikos partnerystės, grindžiamos lygybe, skatinančios pilietinį ir socialinį dialogą, varomoji jėga.

Plenarinėje sesijoje, kurioje taip pat priimta nuomonė [Demokratija Afrikoje. Dabartinė padėtis ir ateities perspektyvos. Koks EESRK vaidmuo?](#)

, vykusiame diskusijoje EESRK pakartojė savo įsipareigojimą stiprinti strateginę partnerystę su Afrikos Sąjunga, pritarė iniciatyvai

bendrais veiksmais skatinti demokratijos, įtraukaus dialogo ir darnaus vystymosi vertybes. 2024 m. pradžioje EESRK ir AS ECOSOCC pasirašė susitarimo memorandumą.

Afrikos Sąjungos ECOSOCC programų vadovas **Kyeretwie Osei** ECOSOCC pirmininko **Khalid Boudali** vardu pasakė: „Mūsų laukia labai svarbus darbas kuriant institucijas, kad įtvirtintume demokratines institucijas visame žemyne, užtikrindami, kad gebėsime tinkamai valdyti, visų pirma mažindami ir šalindami korupciją ir kurdami raiškos erdves piliečiams. Pilietinė visuomenė yra šio tikslo esmė.“

EESRK pirmininkas **Oliver Röpke** pabrėžė: „Bendradarbiavimas su AS ECOSOCC yra labai svarbus skatinant pilietinės visuomenės vaidmenį Afrikoje. Pilietinė visuomenė turėtų dalyvauti sprendimų priėmimo procese ir spręsti kitus uždavinius, tokius kaip klimato kaita, darnus vystymasis ir migracija.“

Savo nuomonėje EESRK atkreipia dėmesį į šiuos iššūkius ir mano, kad kartu su pripažintais Afrikos pilietinės visuomenės platformų atstovais jis gali padėti propaguoti demokratines vertybes, ginti žmogaus teises ir demokratinę santvarką Afrikoje.

EESRK narys ir nuomonės pranešėjas **Carlos Trindade** paminėjo, kad Europos požiūris į demokratijos plėtojimą Afrikoje turėtų būti grindžiamas lygiaverčiais santykiais, atsižvelgiant į sudėtingą padėtį žemyne ekonominio vystymosi, įvairovės ir geopolitinių interesų požiūriu.

Tarptautinio kooperatyvų aljanso (ICA) Afrikos regiono vadovė ir generalinė direktorė **Sifa Chiyoge Buchekabiri** kalbėjo apie moterų įgalėjimo Afrikoje reikšmę. „Labai svarbu skatinti moterų įgalėjimą, nes dažnai namų ūkis laikosi ant moterų pečių. Todėl įgalindami moteris ne tik padedame žmonėms, bet ir suteikiame daugiau galių ištisoms bendruomenėms.“

Teisinga pertvarka Europoje. EESRK ragina vykdyti s?žining? ir ?trauki? žali?j? politik?

ES pereinant prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, EESRK ragina užtikrinti teisingą ir įtraukią pertvarką. Neseniai paskelbtoje nuomonėje EESRK pabrėžia, kad reikia dėti koordinuotas pastangas, kad siekiant plataus užmojo klimato tikslų nė vienas nebūtų paliktas nuošalyje. Nuomonėje pateiktos rekomendacijos atitinka Europos Komisijos 2024-2029 m. prioritetus, skirtus darbo vietų, įgūdžių, socialinės gerovės ir regioninių skirtumų problemoms spręsti.

EESRK pasisako už išsamų teisingos pertvarkos politikos dokumentų rinkinį, kuriuo valstybėms narėms būtų suteikta galimybė lanksčiai priimti sprendimus atsižvelgiant į savo konkrečias aplinkybes. Pabrėždamas socialinį dialogą ir kolektyvines derybas kaip pagrindines priemones, EESRK taip pat siūlo nustatyti įgūdžių spragas, kurti įtraukias mokymo programas, rengti skaidrius įmonių pertvarkos planus, dažniau konsultuotis su darbuotojais ir užtikrinti teisingos pertvarkos principų integravimą į ES programas, pavyzdžiui, į Europos socialinių teisių ramstį.

„Norime, kad vykdam teisingą pertvarką teisingumas, atsparumas ir tvarumas užtikrintų žalesnę ir įtraukesnę ateitį“, – kalbėjo nuomonės pranešėjas Dirk Bergrath.

Nuomonėje EESRK pabrėžė, kad norint pasiekti Europos klimato srities užmojus – išmetamą teršalų kiekį iki 2030 m. sumažinti 75 proc. ir iki 2050 m. pasiekti poveikio klimatui neutralumą, – į politiką reikia įtraukti teisingumo aspektą. Siekiant išlaikyti visuomenės paramą ir užtikrinti Europos žaliojo kurso sėkmę, itin svarbu teikti pirmenybę deramam darbui, socialinei įtraukčiai ir skurdo mažinimui.

Be to, EESRK pabrėžia, kad svarbu teikti tikslinę paramą regionams, kuriuos neproporcingai paveikė žalioji pertvarka. Būtina nustatyti regionų poreikius ir grafiškai atvaizduoti sektorių pertvarką, o Teisingos pertvarkos observatorija turi stebėti pažangą ir užtikrinti, kad nebūtų pamiršta nė viena bendruomenė.

Siekiant panaikinti finansavimo spragas, būtina plėsti Teisingos pertvarkos fondą, pritraukti privačias investicijas ir suderinti ES finansines priemones. Laikantis socialinių ir aplinkos apsaugos sąlygų bus užtikrintas teisingas lėšų paskirstymas, daugiausia dėmesio skiriant pažeidžiamų grupių mokymui ir apsaugai. (ks)

EESRK Europos vartotojų diena. ES turėtų laikytis mitynojo kurso

2024 m. Europos vartotojų dieną daugiausia dėmesio skirta su vandeniu susijusiems uždaviniams, buvo svarstomos perspektyvos vartotojams ir tolesni ES mitynojo kurso veiksmai. Renginyje pabrėžta, kad reikia tvarios vandentvarkos, geresnės infrastruktūros ir vartotojų švietimo, siekiant užtikrinti, kad vanduo išliktų įperkamas visiems europiečiams.

Kaip paaiškėjo per gruodžio 9 d. **Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto (EESRK)** surengtą Europos vartotojų dieną, iki 2030 m. vandens kaina turėtų išaugti 25 proc., todėl ES turės investuoti daugiau kaip 250 mlrd. EUR, kad patenkintų Europos vandens poreikius ir sukurtų visuomenę, kurioje visi galėtų gauti švaraus ir įperkamo vandens.

Vandens ištekliai senka jau ir Europoje. Net 30 proc. europiečių bent kartą per metus patiria vandens stygių. Tai reiškia, kad vartotojai, kuriems vanduo vis dar atrodo neišsenkantis išteklius, turės keisti savo elgseną, kad jį naudotų tausiau, kitaip tariant geriau suvokti, koks yra jų vandens naudojimo rodiklis, ir naudoti pažangias vandens taupymo technologijas.

Tačiau pagrindiniai teršėjai taip pat turėtų susimokėti ir savo užslėptų išlaidų neužkrauti vartotojams.

Kadangi 15 000 litrų vandens sunaudojama tik vienam kilogramui mėsos pagaminti, o 8 000 litrų – vienai džinsų porai, dideli vandens naudotojai (pvz., gamybos ir ypač žemės ūkio sektorius, kuriame sunaudojami 72 proc. viso išgaunamo vandens) taip pat turės padengti išlaidas, susijusias su jų poveikiu aplinkai, ir investuoti į geresnius gamybos įrenginius.

„Vanduo turėtų būti laikomas svarbia būsimo Europos Komisijos pavyzdinių politikos iniciatyvų dalimi. Norėtume, kad būtų įsteigta nauja Vandens koalicija, kuri padėtų įgyvendinti Europos mitynojo kursą, ir šiuo metu rengiamės įsteigti Europos mitynojo kurso suinteresuotųjų subjektų platformą“, – sakė EESRK nuomonės [Tausus vandens vartojimas ir vartotojų informuotumas apie jų vandens naudojimo rodiklį](#) pranešėja **Milena Angelova**. Ji pabrėžė [ES mitynojo kurso](#), kaip svarbios EESRK, „ES institucijos pradininkės“, iniciatyvos vandens klausimais, svarbą.

Savo pagrindiniame pranešime IHE DELFT švietimo vandens klausimais instituto ryšių biuro direktorius **Gaetano Casale** teigė, kad Europoje vanduo vis dar nepakankamai vertinamas. Jo nuomone, tvarus požiūris į vandenį dabar yra itin svarbus. Reikia geriau informuoti apie aplinkos apsaugos sąnaudas, augančio pasaulio gyventojų skaičiaus keliamas problemas ir klimato kaitą.

„Džiaugčiausi, jei visi kartu – piliečiai, vyriausybės, agentūros, mokslininkai, pramonės atstovai ir teisės aktų leidėjai – pasinaudotume šia unikalia galimybe ir žengtume didžiulį žingsnį į priekį užtikrindami, kad vienas iš vertingiausių išteklių, t. y. vanduo žemėje, jūroje ir danguje, būtų apsaugotas“, – sakė Europos Parlamento šešėlinė pranešėja dėl vandens pagrindų direktyvos **Hildegard Bentele**. (II)

EESRK su Baltarusijos žmonėmis

2024 m. gruodžio 13 d. EESRK, Europos demokratijos fondas ir Baltarusijos spaudos klubas kartu surengė seminarą dėl Baltarusijos nepriklausomos žiniasklaidos vaidmens stiprinant visuomenės atsparumą ir demokratiškumą. Kadangi Baltarusijos nepriklausoma žiniasklaida yra vienintelis informacijos šaltinis šalies gyventojams, ją reikia remti finansiškai ir įtraukti į partnerystes su Vakarų žiniasklaida, kad Baltarusija išliktų svarbiu tarptautinių naujienų darbotvarkės klausimu.

Dalyvaudamas „Baltarusijos dienų“ iniciatyvoje (2024 m. gruodžio 9–13 d.), kurią organizavo Europos išorės veiksmų tarnyba ir Komisijos Kaimynystės politikos ir plėtros derybų generalinis direktoratas, EESRK pademonstravo savo tvirtą įsipareigojimą siekti demokratijos

Baltarusijoje, kur būtų gerbiamos žmogaus teisės ir žodžio laisvė.

Pradėdamas renginį EESRK pirmininkas **Oliver Röpke** teigė: „Nepriklausoma žiniasklaida yra laisvos ir demokratinės visuomenės pagrindas. Šiandien per Baltarusijos dienas dar kartą patvirtiname savo solidarumą su Baltarusijos žmonėmis ir vertiname jų drąsią kovą su dezinformacija ir priespauda.“

Europos demokratijos fondo vykdomasis direktorius **Jerzy Pomianowski** pabrėžė: „Sausio 26 d. vykusių rinkimų rezultatai žinomi iš anksto, o režimas mėgins atversti naują puslapį, įteisinti savo poziciją tarptautinių reikalų srityje ir dangstyti priespaudą. Tačiau atrodo, kad nepriklausoma Baltarusijos žiniasklaida sėkmingai palaiko dialogą su savo auditorija.“

Iš šalies išvykusi laisvai samdoma žurnalistė **Hanna Liubakova**, kuri pagal keturis baudžiamuosius kaltinimus buvo nuteista 10 metų laisvės atėmimo bausme *in absentia*, džiaugėsi Baltarusijos žmonių motyvacija išlikti informuotais ir turėti prieigą prie nepriklausomos žiniasklaidos, ir pabrėžė, kad 50 proc. baltarusių valdomų interneto svetainių, esančių už šalies ribų, srauto yra šalies viduje. Ji patvirtino, kad iki 90 proc. socialinės žiniasklaidos platformos auditorijos yra Baltarusijos teritorijoje. „Nepriklausoma žiniasklaida Baltarusijoje yra geriausias A. Lukašenkos ir Kremliaus propagandos priešnuodis“, – pridūrė ji.

Baltarusijos spaudos klube dirbanti **Natalia Belikova** teigė, kad vyriausybės vykdomos naujos propagandos tikslas – formuoti naują supratimą apie tai, kas yra rinkimai, taigi ji bando tariamai suvienyti žmones ir paskatinti juos rodyti patriotizmą. „Tokia taktika keičia visų gyventojų supratimą apie tai, kas yra demokratija“, – sakė N. Belikova.

Seminaro pabaigoje buvo parodytas vaidybinis filmas „Under the Grey Sky“, kurį įkvėpė tikra įkalintos Baltarusijos žurnalistės **Katsyaryna Andreeva** istorija. Filmo peržiūroje dalyvavo filmo režisierė **Mara Tamkovich**. (mt)

Copyright: CMEDIA CORPORATION

Po žiauriu Baltarusijos dangumi

Gruodžio mėn. EESRK surengė filmo „Under the Grey Sky“ peržiūrą. jame pasakojama apie Baltarusijos žurnalistus, sumokėjusius siaubingą asmeninę kainą už pranešimus apie politinę sumaištį savo šalyje.

Baltarusijos ir Lenkijos režisierės **Maros Tamkovič** debiutinis filmas „Under the Grey Sky“ pasakoja širdį veriančią istoriją apie Baltarusijos žurnalistę Leną, kuri atsidūrė kalėjime po to, kai tiesiogiai transliavo vyriausybės susidorojimą su taikiais demonstrantais Permainų aikštėje Minske. Eina 2020 metai ir po suklastotų rinkimų, kuriuose Aliksandras Lukašenka šeštąjį kartą perrenkamas prezidentu, per Baltarusiją vilnija beprecedentė protestų banga.

Lena ir su ja dirbanti vaizdo operatorė Olia yra suimamos, nes filmuoja protestus, nepaisydamos persekiojančio bepiločio policijos orlaivio. Šios istorijos posūkis gali būti prilygintas kafkiškam absurdui: Lena iš pradžių kaltinama „riaušių organizavimu ir viešojo transporto trikdymu“, o vėliau kaltinimai pakeičiami „valstybės išdavimu“. Septynių dienų administracinis sulaikymas po slapto teismo tampa aštuonerių metų laisvės atėmimo bausme. Jos kolegei skiriami dveji metai laisvės atėmimo. Lenos vyras Ilja, pats persekiojamas režimo policijos, beviltiškai bando išlaisvinti ją iš kalėjimo, netgi bandydamas įtikinti Leną pripažinti kaltę mainais už laisvę. Tačiau Lena to padaryti negali.

Filmą įkvėpė tikra Baltarusijos „Belsat TV“ žurnalistų **Kaciarinos Andrejevos**, jos vyro **Iharo Iljašo** ir jos kolegės **Darjos Chultsovos** istorija. Darja jau atliko dvejų metų laisvės atėmimo bausmę, o Kaciarina ir Iharas šiuo metu yra kalėjime: Kaciarina atlieka ilgesnę – aštuonerių metų ir trijų mėnesių – laisvės atėmimo bausmę. Jie toli gražu ne vieninteliai: Baltarusijos žurnalistų asociacijos duomenimis, 2024 m. pabaigoje už grotų tebebuvo 45 žiniasklaidos darbuotojai. Daugelis susiduria su grėsmėmis net ir pabėgę į užsienį.

[Pasaulinė filmo premjera](#) įvyko 2024 m. birželį Niujorke vykusiame festivalyje „Tribeca“.

Gruodžio 13 d. filmas „Under the Grey Sky“ buvo parodytas Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto (EESRK) [seminare](#) apie nepriklausomos žiniasklaidos vaidmenį Baltarusijoje skatinant tvarią ir demokratinę visuomenę, kuriame dalyvavo ir Mara Tamkovič.

EESRK info su Mara Tamkovič kalbėjosi apie filmą:

Kaip tiksliai filme perteikiami tikri Kaciarinos Andrejevos gyvenimo įvykiai ir likimas? Ar naudojote realią filmuotą medžiagą iš 2020 m. protestų ir K. Andrejevos bylos?

Tikroji filmuota medžiaga filme naudojama kelis kartus. Protestą, kurį veikėjai transliuoja filmo pradžioje, iš tikrųjų nufilmavo K. Andrejeva ir D. Chultsova; tai yra tikrų įvykių vaizdai, kuriuos mes įtraukėme į suvaidintą sceną. Ramano Bandarenkos sulaikymas, kurį filmo veikėjai mato nešiojamajame kompiuteryje, taip pat yra tikra medžiaga (redakcijos pastaba: aktyvistas Ramanas Bandarenka buvo mirtinai sumuštas kaukėtų banditų po to, kai jis bandė sutrukdyti nupjauti raudonai baltus kaspinus, simbolizuojančius Baltarusijos vėliavą iki sovietų okupacijos). Filmo pabaigoje kaip tam tikrą epilogą parodau Kaciarinos tiesioginių transliacijų iš protestų montažą.

Pagrindinė siužeto linija yra glaudžiai susijusi su tikrove: žurnalistų suėmimo ir persekiojimo būdai bei jiems skirtos bausmės. Tačiau mano siekis buvo ne tiksliai perteikti įvykius, o atskleisti emocinę tiesą apie sprendimus, kuriuos žmonės turėjo priimti, ir skaudžius pasirinkimus, kurie jiems kilo. Veikėjams suteikti skirtingi vardai, siekiant išlaikyti tam tikrą distanciją tarp jų ir jų prototipų ir paskatinti žiūrovus suvokti šią istoriją kaip vieną iš daugelio, kaip metaforą to, kas atsitiko visai tautai.

Ar plačioji Baltarusijos visuomenė žino, kas nutiko K. Andrejevai ir kitiems tokiems pat žurnalistams? Ar žinote, kiek žmonių ištiko toks pat ar panašus likimas?

Baltarusijoje buvo vykdomi tokie plataus masto politiniai suėmimai ir represijos, kad sunku būtų apie tai nežinoti. Ne mažiau kaip 130 000 žmonių patyrė įvairių formų represijas ir po 2020 m. iš šalies išvyko apie 500 000 žmonių. Šie įvykiai pernelyg didelio masto, kad juos būtų galima nuslėpti.

Oficialus politinių kalinių (kaltinamųjų ar nuteistųjų už nusikalstamas veikas) skaičius Baltarusijoje per pastaruosius kelerius metus nepakito – jis ir toliau yra apie 1 300, tačiau reikia suprasti, kad šimtai, jei ne tūkstančiai žmonių jau atliko bausmę, kai kurie buvo paleisti anksčiau laiko, o daugelis neseniai nuteistų asmenų bijo prašyti politinio kalinio statuso. Šis represijų konvejeris nuolat juda į priekį – išleistus kalinius keičia nauji.

Kokia buvo pagrindinė Jūsų motyvacija kurti šį filmą? Ko tikėtės juo pasiekti?

Kai Baltarusijos režimas žiauriai numalšino 2020 m. protestus, mane kaip baltarusę apėmė troškimas kažką daryti. Buvau žurnalistė ir puikiai supratau savo personažų poziciją. Kaip režisierė pamačiau stiprią ir labai jaudinančią istoriją, kurios tiesiog negalėjau nepapasakoti.

Kaip manote, kokią svarbiausią žinią žiūrovas išsineš pažiūrėjęs filmą arba kokią emociją patirs?

Tikrai tikiuosi, kad žmonės šiek tiek susimąstys apie tai, kas yra laisvė, kokia ji gali būti brangi ir ar jie iš tikrųjų vertina tai, ką turi. Labai tikiuosi, kad jie pagalvos apie Kacią ir Iharą bei visus esančius kalėjimuose, nes daugeliui žmonių čia, Europoje, laisvė yra savaime suprantamas dalykas.

Ką Europos Sąjunga - jos institucijos, pilietinė visuomenė, žurnalistai ir žmogaus teisių asociacijos bei nacionalinės vyriausybės - turėtų padaryti, kad padėtų?

Raginu ES nepamiršti Baltarusijos ir nenurašyti jos kaip jau pralaimėtos bylos. ES parama leidžia mūsų kultūrai, žiniasklaidai ir pilietinei visuomenei išlikti nuolat jaučiant šį didžiulį spaudimą. Nors gali atrodyti, kad ši investicija yra ilgalaikė, ji to verta.

„Jei jos nebūtų, jų reikėtų sukurti“ – EESRK ryšių palaikymo grupė švenčia savo 20 metų sukaktį

EESRK ryšių palaikymo grupės 20-mečio proga jos steigėjai ir dabartiniai nariai paragino aktyviai ginti Europos demokratiją, atvirą viešąją erdvę ir teisingą Europą.

Gruodžio 11 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) surengė savo [Ryšių su Europos pilietinės visuomenės organizacijomis ir tinklais grupės](#) – vienintelio nuolatinio politinio dialogo ir struktūrinio pilietinės visuomenės organizacijų (PVO) ir ES institucijų bendradarbiavimo organo – 20-ąsias metines. Per du savo veiklos dešimtmečius Ryšių palaikymo grupė atliko svarbų vaidmenį stiprindama organizuotos pilietinės visuomenės poziciją ir užtikrindama, kad jai rūpimi

klausimai būtų įtraukti į Europos darbotvarkę. Grupę sudaro 45 Europos lygmeniu veikiantys pilietinės visuomenės tinklai, visiškai atitinkantys Sutarties 11 straipsnyje įtvirtintus principus.

„Švęsdami EESRK ryšių palaikymo grupės 20 metų sukaktį, ne tik pripažįstame jos puikius pasiekimus, bet ir ilgalaikes partnerystes, kurios formavo dalyvaujamąją demokratiją Europoje. Per du dešimtmečius Ryšių palaikymo grupė tapo gyvybinga platforma, kuri stiprina pilietinės visuomenės poziciją ir skatina įvairių suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimą. Žvelgdami į ateitį, toliau stenkimės kartu stiprinti demokratines vertybes, plėsti pilietinę erdvę ir kurti Europą, kuri iš tiesų tarnauja visiems žmonėms“, – savo įžanginėje kalboje sakė EESRK pirmininkas **Oliver Röpke**.

„Pradžiai nebuvo lengva, – teigė Ryšių palaikymo grupės bendrapirmininkė **Brikena Xhomaqi**, – tačiau išmokome vieni kitais pasitikėti. Tikiuosi, kad stiprinsime bendradarbiavimą ir kartu kursime nuoseklią Europos pilietinės visuomenės strategiją.“

Pagrindinį pranešimą skaičiusi Europos Parlamento pirmininko pavaduotoja **Katarina Barley**, kuri yra atsakinga už ryšius su pilietinės visuomenės organizacijomis, pareiškė: „Europos Parlamentas yra pasirengęs stiprinti bendradarbiavimą su Ryšių palaikymo grupe. Mums reikia labiau struktūrizuoto bendradarbiavimo su pilietinės visuomenės organizacijomis. Kartu turime dėti daugiau pastangų, kad atremtume grėsmes demokratijai Europos Sąjungoje, kurios yra didesnės nei bet kada per visą ES istoriją, – teigė ji ir pridūrė, – jei Ryšių palaikymo grupės nebūtų, ją reikėtų sukurti.“

[Ryšių palaikymo grupės 20-mečiui](#) skirtame renginyje dalyvavo daugiau nei šimtas kvietinių svečių, tarp jų keletas svarbių pilietinės visuomenės sektoriaus veikėjų. Tarp jų buvo Serbijos ir Moldovos pilietinės visuomenės organizacijų atstovai, pakviesti laikantis EESRK politikos į Komiteto veiklą įtraukti ES šalių kandidačių atstovus. Taip pat dalyvavo keturi buvę EESRK pirmininkai – **Staffan Nilsson**, **Henri Malosse**, **Luca Jahier** ir **George Dassis**. Luca Jahier pabrėžė, kad EESRK yra atsakingas už pilietinio dialogo platformos sukūrimą ir palaikymą, o George Dassis pažymėjo, kad „svarbiausia yra taika, o kad ją pasiektume, turime būti stiprūs ir vieningi“.

Negalėjote dalyvauti renginyje? Renginio įrašą, bendrą Ryšių palaikymo grupės prezidiumo pareiškimą, svarbiausias vaizdo įrašo ištraukas, nuotraukas ir pranešimą spaudai galite peržiūrėti [renginio puslapyje](#).
(Im)

Karštosios naujienos: EESRK veikla Lenkijos pirmininkavimo laikotarpiu

Sausio 1 d. Lenkija perėmė pirmininkavimo ES estafetę iš Vengrijos ir pirmuosius šešis šių metų mėnesius vadovaus ES Tarybai. Lenkija už Europos vairo stoja didelių permainų laikotarpiu, sutampančiu su naujos Europos Komisijos kadencijos pradžia.

Nesiliaujant Rusijos agresijai prieš Ukrainą ir tvyrant didžiausiai geopolitinei įtampai per visą naujausių laikų Europos istoriją, Lenkija savo prioritetus sutelkia į svarbiausią temą – saugumą. Tai apima išorės, vidaus, ekonominį, energetikos, aprūpinimo maistu ir sveikatos saugumą, taip pat teisinės valstybės užtikrinimą.

Šie prioritetai atitinka Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto įsipareigojimą skatinti sanglaudą, saugoti demokratines vertybes ir užtikrinti stabilią gerovę. „EESRK didžiuojasi būdamas patikimu ir aktyviu pirmininkaujančios Lenkijos partneriu ir esame įsipareigoję aktyviai dalyvauti formuojant politinius prioritetus, kurie lems šį naują Europos ciklą“, –

Copyright: Polish Presidency. Council of the European Union

kalbėjo EESRK pirmininkas **Oliver Röpke**.

ES Tarybai pirmininkaujančios Lenkijos prašymu Komitetas parengs keturiolika tiriamųjų nuomonių. Kviečiame susipažinti su mūsų nauja brošiūra ir sužinoti daugiau apie šias nuomones bei kitus EESRK darbus per pirmąjį 2025 m. pusmetį. Taip pat galite sužinoti, kas yra EESRK nariai iš Lenkijos ir kurioms organizacijoms jie atstovauja. Brošiūra parengta tik elektronine forma anglų, lenkų, prancūzų ir vokiečių kalbomis. (II)

„Sukurti naują Europos įvaizdį?“

Jei ES nori išlikti, būtina vykdyti veiksmingą komunikaciją, ypač šiuo metu, kai klesti dezinformacija, sparčiai plinta dirbtinio intelekto naudojimas ir stiprėja autoritarinės tendencijos. Kad informacija apie ES pasiektų visus, ji turi būti skleidžiama vietos lygmeniu.

Naujoje knygoje *Rebranding Europe* (liet. – „Sukurti naują Europos įvaizdį“), kurią parašė strateginės komunikacijos specialistas, rašytojas **Stavros Papagiannas**, parengiama dirva kritiškai diskusijai apie ES vaidmenį pasaulinėje arenoje, nes dabar, kai pradėdame skaičiuoti trečius Rusijos agresijos prieš Ukrainą metus, kai vyksta karas Artimuosiuose Rytuose ir kyla įvairūs geopolitiniai bei ekonominiai iššūkiai, Europa yra atsidūrusi kryžkelėje.

Gruodžio 3 d. viešbutyje „Residence Palace“ Briuselyje surengtame knygos pristatyme dalyvavo už komunikaciją atsakingas EESRK pirmininko pavaduotojas **Aurel Laurentiu Plosceanu**. Jis kalbėjo per diskusiją dėl Europos pozicijos neramumų kreciamoje pasaulinėje arenoje ir būtinybės ES veiksmingai skleisti informaciją apie savo vertybes.

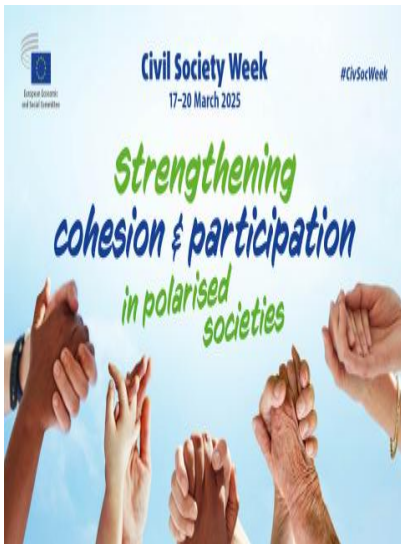
„ES yra pasiekusi lemiamą momentą. Kad apsaugotų ateitį, Europa savo piliečiams ir pasauliui turi pateikti aiškią ir įtikinamą viziją. Tai nebe politikos klausimas – kalbame apie pasitikėjimą, tapatybę ir bendrą tikslą“, – teigė S. Papagiannas.

Diskusijos dalyviai pabrėžė, kad ES išlikimo požiūriu veiksminga komunikacija yra ne tik galimybė, bet ir būtinybė, ypač dabartiniame dezinformacijos, dirbtinio intelekto ir didėjančio autoritarizmo amžiuje. Europa turi rodyti pavyzdį propaguodama demokratiją ir žmogaus teises. Kaip pripažino žiniasklaidos kanalo „EU Reporter“ vyriausiasis redaktorius ir diskusijos moderatorius **Colin Stevens**, žiniasklaidos vaidmuo yra labai svarbus formuojant Europos viešąją erdvę. „Mes, žiniasklaidos atstovai, turime nuolat be atodairos aiškinti, kad Europa aktuali visiems. Ir turime tai daryti kiekvieną dieną“, – kalbėjo jis.

Ekspertai sutinka, kad labai sunku kovoti su klaidinga informacija ar melagingomis naujienomis, ypač dabar, kai atsirado dirbtinis intelektas. Veiksmingiausia atsakomoji priemonė – gyventojų atsparumo ugdymas.

A. L. Plosceanu pažymėjo, kad „metas labiau klausytis žmonių, o ne jiems kalbėti. Žmonės nori aktyviau įsitraukti ir dalyvauti.“ Jis pabrėžė, kad svarbu bendradarbiauti su regionine spauda, taip pat paragino ES institucijas užmegzti partnerystės ryšius su regionine žiniasklaida ir pakviesti regionų žurnalistus į Briuselį. Jis konstatavo, kad Europa turi pradėti skleisti informaciją vietos lygmeniu, tiesiai žmonėms.

Kadangi didžioji dauguma europiečių visų pirma galvoja apie savo vietovę, po to – apie savo regioną, tada – apie savo šalį ir tik paskiausiai – apie Europą, būtina komunikaciją Europos klausimais pritaikyti prie šios realybės, pripažįstant, kad norint pasiekti žmones, naratyvai turi būti vietos, regioninio ir nacionalinio pobūdžio. (mt)

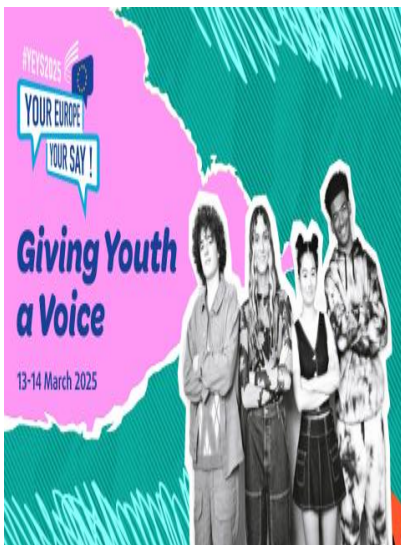
Pasižymėkite savo kalendoriuose – EESRK pilietinė visuomenės savaitė vyks 2025 m. kovo 17–20 d.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK), kaip institucinis pilietinės visuomenės partneris, organizuoja antrąją Pilietinės visuomenės savaitę.

Keturias dienas truksiančiame renginyje, kuriame daugiausia dėmesio bus skiriama **sanglaudos ir dalyvavimo stiprinimo poliarizuotoje visuomenėje** temai, vyks [EESRK ryšių su Europos pilietinės visuomenės tinklais grupės](#) vadovaujami posėdžiai. Taip pat bus rengiama [Europos piliečių iniciatyvos diena](#), [Pilietinės visuomenės premijos įteikimo ceremonija](#) ir aptariamas nacionalinių ekonomikos ir socialinių reikalų tarybų, jaunimo atstovų, žurnalistų ir pilietinės visuomenės organizacijų iš

šalių kandidačių indėlis.

Registracija prasidės 2025 m. vasario mėn. Daugiau informacijos netrukus bus pateikta [#CivSocWeek interneto svetainėje](#) ir [socialiniuose tinkluose](#). Sekite naujienas!

Mokyklos, ruoškitės renginiui „Tavo Europa, tavo balsas 2025“!

Šiais metais EESRK iniciatyva „Tavo Europa, tavo balsas“ sulaukė šimtų paraiškų iš vidurinių mokyklų ES, šalyse kandidatėse ir Jungtinėje Karalystėje.

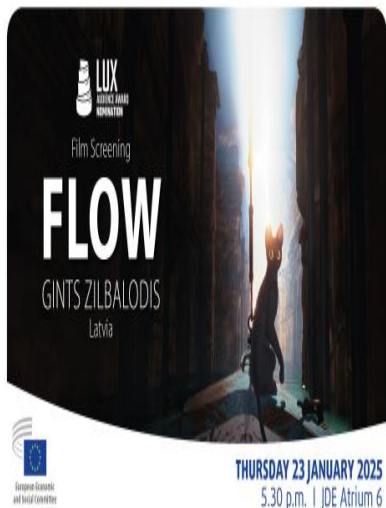
Iniciatyvos organizatoriai atidžiai išnagrinėjo ir įvertino visas paraiškas ir atrinko [36 vidurines mokyklas](#), kurių atstovai kovo 13–14 d. dalyvaus renginyje „Tavo Europa, tavo balsas 2025“.

Šiais metais pavyzdiniame kasmet EESRK organizuojamame renginyje jaunimui dalyvaus beveik 100 moksleivių ir 37 mokytojai. Renginys „Suteikti jaunimui balsą“ vyks pusantros dienos, jame daugiausia

dėmesio bus skiriama vaidmeniui, kurį jaunimas gali atlikti kuriant atsparią ateitį. Iniciatyvos tikslas – įgalinti jaunimą dalyvauti pilietinėje veikloje ir prisidėti prie dalyvaujamosios demokratijos savo bendruomenėje ir už jos ribų.

EESRK rengiantis priimti „Tavo Europa, tavo balsas“ dalyvius, 2025 m. pradžioje Komiteto nariai apsilankys atrinktosiose mokyklose, susitiks ir pabendraus su moksleiviais prieš pagrindinį renginį.

2025 m. kovo 14 d. atidarymo ir uždarymo posėdžiai bus transliuojami tiesiogiai. Transliacijos nuoroda bus paskelbta EESRK interneto svetainėje ir oficialiame tinklalapyje [Tavo Europa, tavo balsas 2025 m. | EESRK](#), kuriame galite rasti daugiau naujausios informacijos apie renginį.

Filmas „Flow“ kelia šurmul? EESRK

Sausio 23 d. EESRK surengs filmo „Flow“, pretenduojančio į 2025 m. **LUX Europos publikos kino apdovanojimą**, peržiūrą.

Latvijos režisieriaus **Gints Zilbalodis** režisuotas ir kritikų pripažintas animacinis filmas sukurtas bendradarbiaujant Latvijos, Prancūzijos ir Belgijos kino studijoms. Jis sulaukė pasaulinio pripažinimo ir yra apdovanotas „Auksinio gaublio“ apdovanojimu už geriausią animacinį filmą ir pagrindiniais prizais festivaliuose, pavyzdžiui, Tarptautiniame animacijos kino festivalyje, Niujorko kino kritikų centro apdovanojimuose ir Europos kino apdovanojimuose.

Filme pasakojama apie vienišą katiną, kuris išgyveno po apokaliptinio potvynio, ir apie tai, kaip jis prisitaiko naujoje realybėje ir mokosi

bendradarbiauti su kitais gyvūnais gelbėjimosi valtyje.

Šis renginys – tai dalis nuolatinio EESRK filmų peržiūrų ciklo, organizuojamo bendradarbiaujant su Europos Parlamento LUX publikos apdovanojimu, kurio tikslas – skatinti kultūrų įvairovę ir gilinti dialogą aktualiais socialiniais klausimais.

Išbandykite interaktyvi? „Europos demokratijos paso“ versij?

Visoje Europoje daigiatūkstantiniu tiražu jau platinamas populiarios EESRK **brošiūros** „Europos demokratijos pasas“ naujusias leidimas. Galbūt norite sužinoti, ar „Europos demokratijos pasas“ taip pat prieinamas elektroniniu formatu. **Atsakome - taip!**

Interaktyvi internetinė versija su vaizdo įrašais, viktorinomis, žemėlapiais ir kitomis įdomybėmis jau veikia 13 kalbų ir verčiama į kitas kalbas! Išbandykite ją ir sužinokite, kaip iš tiesų galite pakeisti pasaulį!

EESRK s?km?s istorijos

Naujausiame Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto leidinyje pateikiama 11 istorijų apie pastarojo meto pasiekimus.

Šios istorijos iliustruoja EESRK darbą užtikrinant, kad pagrindiniai socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės įvardyti ekonominiai ir socialiniai klausimai būtų aptariami ir sprendžiami Europos lygmeniu.

Jos taip pat parodo, kaip EESRK savo konsultacine veikla daro poveikį ES teisės aktams ir prižiūri, kad jie būtų tinkamai įgyvendinami.

Daugiau sužinoti apie šias 11 istorijų arba jas atsisiųsti galite iš mūsų svetainės [Naujausi EESRK pasiekimai | EESRK](#).

Jei norite gauti popierines kopijas anglų ir prancūzų kalbomis, kreipkitės e. laišku adresu vipcese@eesc.europa.eu.

GRUPI? NAUJIENOS

Unlocking Competitiveness for Shared Prosperity: Employers' Group new priorities

By Stefano Mallia, EESC Employers' Group President

"Unlocking Competitiveness for Shared Prosperity" is the core objective of our Group's newly adopted priorities.

In the face of current global challenges, prioritising **competitiveness** and creating a business-friendly environment must be at the forefront of the political agenda, supported by concrete policy actions.

In a business-friendly EU, competitiveness is based on excellence and sound competition instead of subsidies or protectionism, and businesses have competitive access to all necessary production resources. A business-friendly EU also means having a regulation that is conducive to business and productivity, where the administrative burden is minimised, and where the **Single Market** is fully functioning. In addition, solid trust between enterprises and policymakers is key to attracting investment, just as it is necessary to safeguard the interests of EU businesses in relation to international competitors.

This is why we are calling for 10 sets of business-friendly policy actions as top priorities:

1. Radical reform of the regulatory approach
2. Productive Innovation Systems focusing on investment and innovation
3. High Technological Capacity in defence, security and the green transition and support for technology start-ups
4. Strong Industrial Base
5. Integrated Financial Markets by developing the Capital Markets Union and the Banking Union
6. Adequate Access to Labour
7. Effective Energy and Transport Systems
8. Equal Trading Conditions
9. Business-oriented Green Transition
10. Efficient Public Finances

These actions are urgent if we want to harness the positive impact of competitive businesses on a robust economy and a globally influential EU.

The Letta and Draghi's reports were a wake-up call: either the EU restores its competitiveness, or it may face difficult trade-offs on welfare, environmental standards and core freedoms.

We cannot afford this.

Švarios pramonės susitarimas Europai ir jos darbuotojams?

parengė Darbuotojų grupė

Europos pramonė susiduria su daugybe įvairių iššūkių, įskaitant itin dideles energijos kainas, sunkumus pritraukti kvalifikuotų darbuotojų ir prieigą prie finansavimo. 2023 m. ES pateikė [Žaliojo kurso pramonės planą](#), kuriame daugiausia dėmesio skiriama anglies dioksido poveikio neutralumo užtikrinimui. [Praėjusi rudenį pristatydama politines gaires](#) Pirmininkė Ursula von der Leyen, vadovaudamasi M. Draghi pranešimo dvasia, paminėjo „Švarų pramonės kursą“, skirtą konkurencingoms pramonės šakoms ir kokybiškoms darbo vietoms.

Pramonė yra esminė žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos ir mūsų ekonomikos sistemos dalis. Tačiau ką šis naujas susitarimas reiškia darbuotojams? Stipri, į profesines sąjungas susibūrusi darbo jėga, gerai apmokama ir turinti geras darbo sąlygas, yra ne tik profesinių sąjungų, bet ir visos visuomenės, demokratijos ir socialinio stabilumo bei įmonių našumo klausimas.

Be tinkamų gairių ir pakankamo viešojo finansavimo, šis susitarimas galiausiai galėtų būti grindžiamas tomis M. Draghi ataskaitos ir konkurencingumo darbotvarkės dalimis, kuriomis labiausiai pritariama reguliavimo panaikinimui. Tai galėtų pakenkti Europos socialiniam modeliui, nes būtų skatinamas žalingas konkurencijos modelis, skatinantis varžybas dėl žemesnio darbo užmokesčio ir prastesnių darbo sąlygų.

Kad išspręstų šį klausimą, vasario 14 d. EESRK Darbuotojų grupė ir Europos profesinių sąjungų konfederacija (ETUC) EESRK patalpose rengia bendrą konferenciją dėl Europos pramonės politikos siekiant kokybiškų darbo vietų. Kviečiame visas šia diskusija suinteresuotas šalis pasižymėti šią datą savo kalendoriuose ir prisijungti prie diskusijos.

Būsto krizė? ES: reikia imtis veiksmų visoje Europoje

EESRK Pilietinės visuomenės organizacijų grupė

Didesnis statybos ir būsto pramonės skaitmeninimas ir socialinės ekonomikos dalyvių įtraukimas į būsto paslaugų teikimą gali padėti spręsti dabartines būsto įperkamumo ir tvarumo Europoje problemas. Kadangi būstas yra ne tik poreikis, bet ir žmogaus teisė, neseniai EESRK surengtoje konferencijoje teigta, kad į įvairius iššūkius reikia reaguoti visos Europos mastu.

Lapkričio 21 d. EESRK pilietinės visuomenės organizacijų grupė surengė konferenciją [Pažeidžiamiausių Europos gyventojų apsauga](#)

[užtikrinant tvarų ir įperkamą būstą](#), kurioje daugiausia diskutuota apie tai, kaip ES ir jos valstybės narės galėtų užtikrinti, kad būstas visoje Europoje taptų įtraukesnis, įperkamesnis ir tvaresnis.

Pilietinės visuomenės organizacijų grupės pirmininkas **Séamus Boland** pabrėžė, kad teisė į tinkamą būstą yra žmogaus teisė, kuriai užtikrinti reikalingas visos Europos požiūris. Jis teigė, kad didėjančios būsto kainos ir skurdo lygis yra susiję, ir nurodė, kad „siekiant panaikinti skurdą labai svarbu užtikrinti įperkamą ir tvarų būstą“.

Seamus Boland taip pat pabrėžė, kad „išrinktosios Europos Komisijos pirmininkės pasiūlytas ES kovos su skurdu strategija ir Europos įperkamo būsto planas turi būti tarpsektorinio politinio požiūrio į skurdo panaikinimą dalis. Laikantis šio požiūrio, pilietinės visuomenės organizacijos turi būti įtrauktos į visą sprendimų rengimo, įgyvendinimo ir stebėsenos procesą. Tvaraus būsto klausimas turi būti nagrinėjamas žvelgiant iš platesnės perspektyvos, apimančios išteklių naudojimo efektyvumą, žiediškumą, atsparumą, prisitaikymą prie klimato kaitos ir ekonominį prieinamumą“.

Renginyje taip pat pristatytas [naujas EESRK tyrimas](#) „Įperkamas tvarus būstas ES“, kurį užsakė Pilietinės visuomenės organizacijų grupė. Tyrime nagrinėjami politikos sprendimai, kaip visoje ES užtikrinti įperkamą ir tvarų būstą. Jame apžvelgiamos dvi naujos tendencijos: skaitmeninimas ir socialinės ekonomikos dalyvių įtraukimas į aprūpinimo būstu procesus. Tyrime nagrinėjamos šešiose valstybėse narėse įgyvendinamos novatoriškos iniciatyvos, įvertinant galimybes jas plačiau taikyti visoje Europoje.

Daugiau informacijos apie **EESRK tyrimo politikos rekomendacijas** vidutinės trukmės ir ilgajam laikotarpiui, rasite [čia](#).

Taip pat galite susipažinti su konferencijos [išvadamis ir rekomendacijomis](#).

DĖMESYS MIGRACIJAI

[Europos migracijos forumas parodo, kaip pilietinė visuomenė gali padėti įgyvendinti Migracijos ir prieglobsčio paktą?](#)

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto (EESRK) ir Europos Komisijos Migracijos ir vidaus reikalų generalinio direktorato surengtame 9-ajame Europos migracijos forume visų pirma siekta išsiaiškinti, kaip pilietinė visuomenė galėtų atlikti svarbų vaidmenį ateityje įgyvendinant Migracijos ir prieglobsčio paktą, ir kartu pabrėžtas tiesioginis pilietinės visuomenės organizacijų darbas vietoje.

Lapkričio mėn. pabaigoje Briuselyje surengtame Europos migracijos forume dėmesys buvo sutelktas į 2024 m. birželio mėn. įsigaliojusį [Migracijos ir prieglobsčio paktą](#). Dalyviai aptarė būsimą jo įgyvendinimą ir tai, kaip pilietinė visuomenė gali padėti humaniškai remti ir taikyti paktą. Renginyje taip pat išsamiau apžvelgtas naujas nuolatinis solidarumo mechanizmas, kuriuo glaudžiau susiejamos prieglobsčio ir grąžinimo procedūros, tinkamos priėmimo sąlygos ir [2021–2027 m. Integracijos ir įtraukties veiksmų planas](#).

Pradėdama įžanginį posėdį, kadenciją baigianti už vidaus reikalus atsakinga Europos Komisijos narė **Ylva Johansson** pasakė: „Džiaugiuosi, kad viena iš paskutinių mano, kaip Komisijos narės, viešųjų pareigų – kalbėti Europos migracijos forume – itin svarbioje pilietinės visuomenės organizacijų, ES valstybių narių ir politikos formuotojų platformoje, kurioje aptariami su migracijos valdymu susiję uždaviniai ir galimybės. Jau daugelį metų vykstančios mūsų diskusijos visada buvo įkvepiančios. Kartu galime kurti stipresnes ir atsparesnes bendruomenes, puoselėti savo vertybes ir užtikrinti, kad Europa išliktų prieglobsčio ir galimybių vieta.“

EESRK pirmininkas **Oliver Röpke** padėkojo Komisijos narei Y. Johansson už pastangas reformuoti ES migracijos politiką. „Turime užtikrinti, kad migracijos paktas būtų įgyvendinamas kuo humaniškiau ir tvariau, o vienintelis būdas tai padaryti – išklaisyti pilietinės visuomenės organizacijas vietoje. Nors paktas priimtas, procesas toli gražu nesibaigė ir iš tiesų galima pasakyti, kad tikrasis darbas tik prasideda“, – įspėjo jis.

EMF įsteigtas 2015 m. kaip pilietinės visuomenės, institucijų ir valdžios įstaigų dialogui skirta platforma migracijos ir trečiųjų šalių piliečių integracijos klausimais. Šio forumo dalyviai renkasi kartą per metus, kad aptartų naujausius politikos pokyčius ir rinktų informaciją apie tai, kaip Europos politika įgyvendinama regionų, vietos ir bendruomenių lygmenimis, bei ja keistųsi.

Kiekvienais metais forume dėmesys skiriamas vis kitai temai, kuri pasirenkama remiantis pilietinės visuomenės organizacijų pateikta informacija, surinkta per konsultacijas, vykdomas likus keletui mėnesių iki renginio. Iki šiol buvo gvildenamos tokios temos kaip saugūs migracijos maršrutai, migrantų galimybės naudotis teisėmis ir paslaugomis bei patekti į ES, įtraukesnė Europos darbo rinka migrantams ir jaunimo vaidmuo.

EESRK jau priėmė svarbias nuomones pagrindinėmis su migracija ir prieglobsčiu susijusiomis temomis, be kita ko, dėl [Migracijos ir prieglobsčio pakto](#), [Prieglobsčio ir migracijos reglamento](#), [Saugumo sąjungos dokumentų rinkinio / Šengeno erdvės dokumentų rinkinio](#) ir [2021–2027 m. Integracijos ir įtraukties veiksmų plano](#). 2009 m. EESRK taip pat įsteigė [nuolatinę grupę dėl imigracijos ir integracijos](#), kuri padeda EESRK užtikrinti jo kaip tarpininko tarp pilietinės visuomenės ir ES institucijų vaidmenį sprendžiant migracijos klausimus, kartu siekiant skatinti bendros Europos imigracijos ir integracijos politikos kūrimą. (Im)

Photo from 'The Jungle' project: Trench foot, a fungal infection that affects the feet, is one of the most common health problems among refugees attempting to cross the Białowieża Forest (October 2022). Copyright: Hanna Jarzabek

Džiunglės

Ispanų ir lenkų dokumentikos fotografė Hanna Jarzabek parodo niūrią padėtį Lenkijos ir Baltarusijos pasienyje, kur tūkstančiai pabėgėlių bando kirsti Belovežo girią, dar vadinamą džiunglėmis. Jos projektas apdovanotas 2024 m. Europos tiriamosios žurnalistikos (IJ4EU) apdovanojimu.

Parengė Hanna Jarzabek

Nuo 2021 m. lapkričio tūkstančiai pabėgėlių, daugiausia iš Artimųjų Rytų ir Afrikos šalių, bando kirsti Lenkijos ir Baltarusijos pasienyje esančią Belovežo girią – paskutinę Europoje išlikusią sengirę. Ši giria, kai kurių pabėgėlių vadinama „Džiunglėmis“, yra pavojinga ir sunkiai peržengiama, ypač tiems, kurie nėra susidūrę su atšiauriu šiaurės rytų Europos klimatu. Daugelis pabėgėlių ilgą laiką negali rasti kelio iš girios ir susiduria su ekstremaliomis sąlygomis, pavyzdžiui, maisto ir vandens trūkumu, o žiemą jiems gresia hipotermija ir mirtis. Jei pabėgėlius sulaiko pasieniečiai, jie paprastai priversti kirsti sieną, grįžti atgal į Baltarusijos pusę ir paliekami miške, dažnai naktį ir be liudininkų. Jų mobilieji telefonai sunaikinami, kad jie negalėtų susisiekti su išoriniu pasauliu. Šis priverstinis grąžinimas, vadinamas priverstiniu apgrėžimu, vykdomas net ir ekstremaliomis sąlygomis. Išimtis nedaroma net nėščioms moterims ar žmonėms, kuriems gresia hipotermija. Jie taip pat grąžinami į Baltarusijos teritoriją. Kai kurie pabėgėliai teigė keletą kartų patyrę šį priverstinį apgrėžimą, kai kurie net iki 17 kartų.

Ankstesnė Lenkijos vyriausybė pastatė spygliuota viela apjuostą ir iš apačios sutvirtintą pasienio sieną. Kaip ir kitos panašios užtvartos, ši siena ne stabdo žmones bandyti patekti į Europą, o veikiau gali sunkiai juos sužaloti. Pasieniečiai miške taip pat įrengė miško kameras, kad galėtų stebėti pabėgėlių ir humanitarinės pagalbos darbuotojų judėjimą. Pabėgėlių stovyklų nėra, todėl pabėgėliai slepiasi girioje, kad išvengtų priverstinio apgrėžimo į Baltarusiją, o didėjantis kariškių buvimas trukdo gauti humanitarinę pagalbą.

Nuo pat pradžių prie šios sienos teikti humanitarinę pagalbą yra labai sunku. Po to, kai 2023 m. spalio mėn. kraštutinių dešiniųjų vyriausybė prarado valdžią, buvo tikimasi, kad migracijos politika pasikeis, tačiau ir toliau tęsiasi smurtas ir priverstiniai grąžinimai, o galimybės gauti medicininę priežiūrą vis dar ribotos. Šiuo metu organizacija „Gydytojai be sienų“ teikia medicininę pagalbą 400 km ilgio pasienyje, turėdama tik tris ne visą darbo dieną dirbančius darbuotojus. Organizacija ten neturi nuolatinės bazės, nors ji yra kituose pasienio regionuose, kuriuose migracijos srautai panašūs. Jie dirba sudėtingomis sąlygomis, dažnai teikia pagalbą tamsoje ir neturi tinkamos įrangos tiksliai diagnozei nustatyti. „Gydytojų be sienų“ darbuotojai stengiasi gydyti žmones prisitaikydami prie miške vyraujančių sąlygų, pavyzdžiui, leisdami intravenines infuzijas nakties metu arba teikdami skubią medicininę pagalbą sunkiais atvejais, pavyzdžiui, persileidimo atveju.

Nuo tada, kai pastatyta siena, dabar pasitaiko ne tik sveikatos problemų, bet ir įvairių lūžių, nes žmonės, bandydami perlipti sieną, kartais nukrenta ant žemės iš penkių metrų aukščio. Kai kuriems lūžiams būtinos sudėtingos operacijos ir jie gija mėnesius. Tokiais atvejais, taip pat esant hipotermijai, vienintelė išeitis – kviesti greitąją pagalbą, net jei aišku, kad ligoninėje esantys asmenys bus sulaikyti ir stebimi pasieniečių. Išrašius asmenį iš ligoninės, sienos apsaugos pareigūnai, remdamiesi savo kriterijais, nusprendžia, ar jį siųsti į uždarą ar į atvirą užsieniečių centrą. Kai kurie pašnekovai pasakojo apie atvejus, kai iš ligoninės, išleistus pabėgėlius pasieniečiai nuvarė atgal į mišką ir grąžino į Baltarusijos pusę, o tada viskas prasidėjo iš naujo.

Be to, pastaraisiais mėnesiais Lenkijos ir Baltarusijos pasienyje dislokuotų karių skaičius nuolat didėjo, o tai rodo augančią įtampą regione. 2024 m. birželį peiliu ginkluotas migrantas pasienyje užpuolė Lenkijos karį, kuris vėliau nuo patirtų sužalojimų mirė. Reaguodama į tai naujoji vyriausybė suintensyvino savo kovos su migracija kampaniją ir priėmė įstatymą, pagal kurį kariams leidžiama naudoti ginklus, kai jie mano, kad tai būtina ir neatsakyti už savo veiksmus. Šis sprendimas kelia didelį susirūpinimą, ypač atsižvelgiant į ankstesnius nerimą keliančius incidentus, susijusius su jėgos naudojimu. Pavyzdžiui, 2023 m. spalį dienos metu į nugarą buvo pašautas ir sunkiai sužeistas pabėgėlis iš Sirijos. Be to, 2023 m. lapkričio mėn. savanoriai taip pat pranešė, kad pasieniečiai be įspėjimo šaudė į jų pusę, kai jie bandė suteikti pagalbą. Naujasis įstatymas ne tik kelia pavojų, kad tokia pavojinga praktika taps norma, bet ir sukuria nebaudžiamumo atmosferą, kuri kelia dar didesnę pavojų tiek pabėgėliams, tiek humanitarinę pagalbą teikiantiems asmenims. Tokia politika, leidžiančia kariams elgtis savo nuožiūra, pažeidžiamos pagrindinės žmogaus teisės ir ji gali paskatinti smurto eskalaciją jau ir taip nestabiliame pasienio regione.

Donaldas Tuskas nori sudaryti didesnio atvirumo ir sąmoningumo žmogaus teisių srityje įspūdį, tačiau jo vyriausybė laikosi ankstesnės vyriausybės naratyvo, pagal kurį pasienyje esantys migrantai vaizduojami kaip grėsmė Lenkijos visuomenei, jie dehumanizuojami ir vadinami teroristais ar nusikaltėliais. Ankstesnė vyriausybė taip pat bandė humanitarinę pagalbą teikiančius darbuotojus priskirti prekybos žmonėmis bendrininkams, už ką gresia iki aštuonerių metų laisvės atėmimo bausmė. Atrodo, kad vadovaujant Donaldu Tusku vyriausybei ši politika bus tęsiama. 2025 m. sausio 28 d. penki humanitarinės pagalbos savanoriai, kurie 2022 m. padėjo šeimai iš Irako ir asmeniui iš Egipto, [bus teisiami](#) ir kyla pavojus, kad jiems bus skirta tokia pati griežta bausmė.

Be to, neseniai paskelbta migracijos politika (2024 m. spalio mėn.) nesuteikia daug optimizmo. Praėjusių metų liepą įvesta buferinė zona tebegalioja ir griežtai riboja humanitarinių organizacijų, įskaitant organizacijos „Gydytojai be sienų“, ir žurnalistų patekimą, taip trukdydama teikti pagalbą pabėgėliams ir dokumentuoti Lenkijos valdžios institucijų vykdomus žmogaus teisių pažeidimus.

Tačiau labiausiai ginčytinas šios politikos aspektas yra planas sustabdyti teisę į prieglobstį prie šios sienos – ši priemonė akivaizdžiai prieštarauja visoje Europoje pripažintoms pagrindinėms žmogaus teisėms. Be to, ši politika turės didelį poveikį pasienio regiono vietos gyventojams, tačiau ji buvo parengta iš anksto nesikonsultavus su jais ar humanitarinėmis organizacijomis. Šios organizacijos, kurios nenuilstamai stengiasi padėti, taip pat sukaupe svarbių žinių apie padėtį, pabėgėlių poreikius ir problemas, su kuriomis jie susiduria. Tokių įžvalgų nepaisymas ne tik kenkia humanitarinėms pastangoms, bet ir gali pabloginti jau ir taip sunkią padėtį.

[Ši tyrimo ataskaita](#) parengta gavus dotaciją iš Tiriamosios žurnalistikos Europai fondo (IJ4EU).

[Hanna Jarzabek](#) yra Madride gyvenanti ispanų ir lenkų dokumentikos fotografė, turinti politikos mokslų išsilavinimą ir politinės analitikės patirties JT agentūrose. *Savo darbe ji jautriai ir su pagarba nagrinėja tokias temas kaip diskriminacija, lytinė tapatybė, seksualinė įvairovė ir migracijos srautai prie rytinių ES sienų. Jos darbai publikuoti tokiuose svarbiuose leidiniuose kaip „El País“ ir „Newsweek Japan“, eksponuoti tarptautinėse parodose ir įvertinti daugybe apdovanojimų, įskaitant nominaciją pagal 2024 m. „IJ4EU Impact Award“ iniciatyvą ir 2023 m. Leica Oskar Barnack apdovanojimą.*

Projekto „Džiunglės“ nuotrauka:

Pėdų grybelinė infekcija – viena dažniausių sveikatos problemų tarp pabėgėlių, bandančių pereiti Belovežo girią (2022 m. spalio mėn.).

Copyright: Robert Gašpert

[Unmarked graves at Europe's outer borders](#)

Barbara Matejčić, a freelance journalist from Croatia, has had the 'List of Refugee Deaths' - a record of people who tried to reach safety in the EU from 1993 to present day - printed out on her desk for a long time. This 'catalogue of refugee despair and the cruelty of Europe's border regime' has served as a reminder that she needs to do something about it. In 2024, she took part in a major award-winning cross-border journalism project that confirmed over 1 000 unmarked graves of migrants across Europe over the last decade. Her story [Unmarked monuments of EU's shame in Croatia and Bosnia](#) chronicles state-linked deaths along the treacherous Balkan route.

By Barbara Matejčić

As I write this, on 13 January, in Zagreb, the odds are high that someone out there on the so-called Balkan route is dying. The temperatures are below freezing; the rivers are icy, swollen, and fast-flowing, and the mountains and forests are covered in snow. People have no other way to reach the European Union and ask for asylum, so they take high-risk routes. And they do not die 'only' because they drowned, fell fatally or froze to death. They also die because the police shoot at the boats in which they cross rivers, as happened to 20-year-old Arat Semiullah from

Afghanistan, whose funeral prayer I attended in Bosnia and Herzegovina. They also die because the police refuse to respond to their repeated cries for help, as in the case of three minors from Egypt who froze to death in a Bulgarian forest in late 2024.

The root of my journalistic work on migrant deaths along the Balkan route lies in the '[List of Refugee Deaths](#)', compiled by UNITED, a European network of activists and non-governmental organisations. The list documents information from 1993 to the present, about who has died, where, when, how and under what circumstances, while trying to reach Europe or somewhere within Europe. Many of those on the list were refugees fleeing the wars in the former Yugoslav countries. Eleven-year-old Jasminka from Bosnia died in 1994 after her Roma family was set on fire in a refugee centre in Cologne. Lejla Ibrahimović from Bosnia took her own life on 4 December 1994 in Birmingham after the British Interior Ministry refused to grant a visa to her husband Safet. Many people on the list tragically died by suicide.

Many did so after their asylum applications were refused, or before they were due to be deported from the European country they had managed to reach or in protest of the long wait for their asylum requests to be resolved. In the summer of 1995, Todor Bogdanović from Yugoslavia was shot by French police in the mountains near the border with Italy. He was eight years old. Refugees from former Yugoslav countries crossed the borders with documents and received protection in European countries, similar to Ukrainian refugees since the war in Ukraine began. But even then, some could not cross the border legally and tried to reach safety in Western Europe by any means they could, just as non-European refugees have done over the past decade. We don't know about those deaths from the 1990s, just as we don't know much about the ones happening today.

Twelve years ago, I printed out that list, and it has been sitting on my desk ever since as a reminder that I need to do something about it. For me, no photograph, no text, no documentary about refugees is as heart-wrenching as that bare list of dead people. Those densely written pages are a catalogue of refugee despair and the cruelty of Europe's border regime.

As a reporter, I have covered various aspects of migration, including illegal pushbacks and police violence, particularly by the Croatian police, over the past decade. I started focusing on deaths in 2023. I toured cemeteries with activists in Croatia and Bosnia and Herzegovina, sent hundreds of inquiries to state bodies, spoke to the loved ones of the deceased. It is the activists, not the police, that migrants call when their life is in danger. It is the activists who help relatives find those who have disappeared after losing contact with them. It is activists who try to identify the dead, and put up permanent gravestones. This network of compassionate people does the work that should be done by institutions.

The text [Unmarked monuments of EU's shame in Croatia and Bosnia](#) is part of what I published, and it was created as part of an international journalistic investigation into migrant deaths at the external borders of the European Union, which I conducted together with colleagues from Greece, Italy, Spain, and Poland. The series titled [1000 Lives, 0 Names: The Border Graves Investigation](#) won the 2024 [Special Award European Press Prize](#) and [Investigative Journalism for EU Impact Award](#) (IJ4EU).

Based in Zagreb, Croatia, Barbara Matejčić is an award-winning freelance journalist, non-fiction writer, editor, researcher and audio producer focused on social affairs and human rights in the Balkan region. She has won several awards, including the Investigative Journalism for Europe award (2024) and the European Press Prize (2024). The Croatian Journalists' Association named her best print journalist in Croatia for her features about post-war societies in Croatia and Bosnia and Herzegovina. She writes for Croatian and international media and produces multimedia projects. She lectures in Journalism Studies at the University of VERN in Zagreb.

Copyright: UNHCR

ES šalys neturi versti Sirijos pabėgėlių grįžti ? gimtąją šalį, kol joje vyrauja nestabilumas

JT vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuras (UNHCR) yra pasirengęs padėti sirams, manantiems, kad jiems saugu grįžti namo. Tačiau visiems kitiems nepatariama grįžti į šalį, kurioje vyrauja politinis netikrumas ir patiriama viena didžiausių humanitarinių krizių pasaulyje ir kurioje net 90 proc. gyventojų gyvena žemiau skurdo ribos, rašo UNHCR atstovas Jean-Nicolas Beuze

Parengė Jean-Nicolas Beuze

Po prezidento Basharo al-Assado žlugimo sparčiai keičiantis politinei situacijai Sirijoje, visoje Europoje vykstančiose diskusijose daugiausia dėmesio skiriama didžiausiai pasaulyje pabėgėlių bendruomenei.

Vis daugiau ES šalių stabdo sprendimus dėl sirų prašymų suteikti prieglobstį, o kai kurios paskelbė apie iniciatyvas, pagal kurias numatyti užsakomieji skrydžiai ir finansinės paskatos arba „repatriacijos premijos“, kad paskatintų pabėgėlius grįžti į savo šalį. Kai kurios šalys netgi planuoja deportuoti jų teritorijoje esančius sirus, neatsižvelgiant į jų prieglobsčio statusą.

Kad ES valstybės narės galėtų priimti pagrįstus sprendimus dėl prieglobsčio, jos turi įvertinti, ar Sirija yra saugi šiuo metu Europoje esantiems sirams ir ar jie gali ten grįžti. Atsižvelgiant į sparčiai besikeičiančią padėtį šioje šalyje, šiuo metu neįmanoma priimti galutinių išvadų dėl saugumo. Saugumo padėtis Sirijoje tebėra neaiški, nes šalis yra blaškoma tarp taikos ir susitaikymo galimybės ir naujo smurto pavojaus.

Millionams Sirijos pabėgėlių, gyvenančių už šalies ribų, kyla klausimas, kokios įtakos besikeičianti padėtis jų tėvynėje turės jų pačių ateičiai. Kiekvienas pagalvoja: Ar Sirijoje man bus saugu? Ar mano teisės bus gerbiamos? Vieniems grįžimo perspektyva gali atrodyti realesnė, tuo tarpu kitiems tai vis dar kelia didelį susirūpinimą.

Kokia ateitis šiandienos Sirijoje laukia etninių ar religinių mažumų atstovų, kurie laikosi kitokių politinių pažiūrų arba save priskiria LGBTQ + bendruomenei? Atsakymas vis dar neaiškus.

Tačiau turime gerbti sprendimą tų, kurie mano, kad grįžti yra saugu, ir, galbūt, padėti jiems grįžti ir vėl integruotis į savo kilmės bendruomenes. Tačiau JT vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuras nerekomenduoja visų kitų versti grįžti dėl šalyje tebesitęsiančio nestabilumo ir politinio netikrumo.

Priverstinė repatriacija iš Europos Sąjungos pažeistų sirų, kaip pabėgėlių, teises, nes grįžus jiems grėstų didelė ir nepataisoma žala.

Kadangi įvairiose Sirijos dalyse tebesitęsia ginkluotas smurtas ir vis dar neaišku, kaip naujos valdžios institucijos tenkins gyventojų, ypač pažeidžiamų grupių, poreikius, daugeliui dar per anksti svarstyti grįžimo galimybę. Svarbu gerbti jų nuomonę šiuo klausimu. Todėl ES valstybės narės ir Sirijos kaimyninės šalys, daugiau nei dešimtmetį geranoriškai priima daugumą Sirijos pabėgėlių, turi ir toliau laikytis įsipareigojimo savo teritorijoje užtikrinti Sirijos gyventojų apsaugą.

Iš 1,1 mln. šalių viduje perkeltųjų asmenų, kurie buvo perkelti dėl lapkričio pabaigoje paaštrėjusių karo veiksmų, apie 627 000 yra naujai perkelti asmenys, iš kurių 75 proc. yra moterys ir vaikai.

Priešlaikinis grįžimas kelia didelę riziką, visų pirma dėl to, kad gali paskatinti persikėlimo ciklą tiek Sirijoje, tiek tarpvalstybiniu mastu, o tai galiausiai pagilintų krizę.

Be masinės gyventojų migracijos, Sirija patiria vieną didžiausių humanitarinių krizių pasaulyje. Per konfliktą sugriauta didelė dalis Sirijos infrastruktūros, įskaitant ligonines, mokyklas ir būstus. Dauguma pabėgėlių neturi namų, į kuriuos galėtų grįžti. Daugelyje regionų vis dar trūksta maisto, švaraus vandens ir medicininės priežiūros. Dėl pagrindinių paslaugų, ekonominių galimybių ir saugumo trūkumo sugrįžusiems asmenims sunku tvariai ir oriai atkurti savo gyvenimą. Šokiruojta tai, kad net 90 proc. Sirijos gyventojų gyvena žemiau skurdo ribos.

Per pastarąsias kelias savaites savanoriškas sirų grįžimas iš Libano, Turkijos ir Jordanijos pastebimai padidėjo: preliminariai apskaičiuota, kad per dieną sugrįžta 125 000 arba maždaug 7 000 žmonių kiekvieną dieną. Nors šiuos sugrįžimus lemia individualūs sprendimai, UNHCR yra įsipareigojęs remti tuos, kurie nusprendžia grįžti dabar.

Daugelis sirų Europoje ir kaimyninėse šalyse svarsto, ar saugu grįžti, ir svarsto, ar jie galės naudotis pagrindinėmis paslaugomis ir atkurti savo gyvenimą, be to, jie labai trokšta vėl būti kartu su savo artimaisiais. Dėl šios priežasties daugelis nori grįžti namo trumpam, kad įvertintų padėtį vietoje. Jie turi turėti galimybę tai padaryti nebijodami prarasti pabėgėlio statuso Europoje. Tokie apsilankymai yra labai svarbūs, kad žmonės galėtų priimti pagrįstus sprendimus, kurie padėtų pasiekti geresnių rezultatų, įskaitant saugų ir ilgalaikį grįžimą.

Kantrybė ir atsargumas yra labai svarbūs, nes sirai laukia tinkamų sąlygų saugiai grįžti ir sėkmingai reintegruoti į savo bendruomenes. Kadangi daugelis sirų pradeda svarstyti apie grįžimą namo, UNHCR yra pasirengęs juos remti. Po daugelį metų trukusio persikėlimo tai galėtų būti ilgai laukta galimybė daugeliui jų nutraukti pabėgėlių kelionę ir rasti ilgalaikį sprendimą sugrįžus į Siriją. Europos Sąjunga ir UNHCR palaikė sirus per visą jų tremties laikotarpį, taip ir toliau juos palaikysime, kai jie grįš ir atkurs naują Siriją.

Jean-Nicolas Beuze yra UNHCR šalies atstovas ES, Belgijoje, Airijoje, Liuksemburge, Nyderlanduose ir Portugalijoje, anksčiau ėjęs šalies atstovo Irake, Jemene ir Kanadoje pareigas. Jis turi daugiau kaip 27 metų darbo Jungtinėse Tautose patirties žmogaus teisių, taikos palaikymo ir vaikų apsaugos srityse tiek atitinkamose šalyse, tiek JT būstinėje.

Copyright: Camille Le Coz

Naujojo Migracijos ir prieglobsčio pakto ? gyvendinimas gali tapti Europos projekto išbandymu

2024 m. gegužės mėn. priimtas naujasis ES migracijos ir prieglobsčio paktas, kuris buvo įvertintas kaip istorinis žingsnis, dar turi parodyti, ko yra vertas. 2025 m. jo laukiantys iššūkiai nebus maži: ypatingai dideliu netikrumu pasižyminti geopolitinė aplinka, paktui būdingas sudėtingumas ir trumpas terminas jo įgyvendinimui reiškia, kad reikės daug atsargumo ir daug derinimo - tokia yra Europos migracijos politikos instituto (MPI Europe) atstovės Camille Le Coz nuomonė.

2025 m. pradžioje yra iškilę skubiai sprendinų klausimų, susijusių su migracijos politikos ateitimi Europos Sąjungoje (ES). Naujoji Europos Komisija pasirinko aiškų kursą, parengdama naujojo Migracijos ir prieglobsčio akto įgyvendinimo planą, tačiau besikeičiančios aplinkybės gali nukreipti politinį dėmesį ir išteklius kita kryptimi. Artėjantys rinkimai Vokietijoje, taip pat B. Assado režimo žlugimas ir nenuspėjama karo Ukrainoje trajektorija dar labiau didina netikrumą. Diskusijos dėl migracijos problemų perdavimo išorės subjektams (vadinamosios „eksternalizacijos“) modelių tęsiasi, tačiau šios pastangos dažnai tėra

paskiri politiniai veiksmai, o ne nuoseklios Europos strategijos dalis. Tuo pat metu, migracija kaip ginklas naudojamas Lenkijos ir Baltarusijos pasienyje ir toks migracijos instrumentalizavimas verčia vis labiau nukrypti nuo ES teisės. Šie metai nulems tai, ar Europos Sąjunga ir toliau bus pajėgi laikytis pasitikėjimą skatinančios strategijos ir vykdys labai reikalingus kolektyvinius veiksmus, ar joje toliau gilės susiskaldymas.

2024 m. gegužės mėn. daugelis Europos politikų skelbė, kad pakto priėmimas tapo istoriniu žingsniu, apvainikavusiu daug metų trukusias įnirtingas derybas. Prieš pat Europos Parlamento rinkimus šis susitarimas parodė, kad blokas geba susivienyti ir spręsti tam tikras didžiausias savo problemas. Svarbiausi pakto tikslai buvo mažinti įtampą dėl atsakomybės ir solidarumo, šalinti įsivaizdavimą, kad vyksta nesibaigianti migracijos krizė ir suvienodinti prieglobsčio procedūrų skirtumus valstybėse narėse. Nors naujasis pagrindas iš esmės remiasi esama sistema, juo numatomos griežtesnės priemonės, pavyzdžiui, sisteminga kontrolė, sugriežtintos pasienio prieglobsčio ir grąžinimo procedūros ir išimtys, kurios kilus krizei taikomos bendroms taisyklėms. Paktas taip pat įtvirtinta didesnę europizavimą, jame numatomas privalomas solidarumas, svarbesnis ES institucijų ir agentūrų vaidmuo ir didesnis Europos finansavimas ir priežiūra.

Tačiau jeigu europiečiai iki 2026 m. gegužės mėn. neįgyvendins naujų taisyklių, šis ES kaip migraciją valdyti gebančio bloko patikimumo padidėjimas gali būti trumpalaikis. Toks trumpas terminas kelia ypač daug sunkumų todėl, kad pakto įgyvendinimui reikia sukurti sudėtingą sistemą, sutelkti išteklius ir samdyti ir mokyti darbuotojus, ypač tose valstybėse narėse, kurioms pirmosioms tenka susidurti su migracija. Nors valstybės narės parengė nacionalinius veiksmų planus, didelė šio darbo dalis buvo atlikta už uždarytų durų, be politinių pranešimų. Šis atotrūkis kelia vis didesnę pavojų, nes politinis valdymas yra nepaprastai svarbus norint palaikyti trapią pusiausvyrą ES lygmeniu.

Be to, naujosios sistemos įgyvendinimui reikia sudaryti ir koalicijas su suinteresuotaisiais subjektais. Nacionalinės prieglobsčio agentūros yra nepaprastai svarbios perkeliant sudėtingus teisėkūros tekstus į praktines priemones, tuo tarpu ES agentūros, pirmiausia ES prieglobsčio agentūra, jau ir taip atlieka esminį vaidmenį šiame procese. Ne mažiau svarbus yra ir nevyriausybių organizacijų dalyvavimas, kad būtų panaudota jų patirtis ir be kita ko užtikrinta galimybė gauti teises konsultacijas ir vykdyti naujų procedūrų priežiūrą. Siekiant paremti šias pastangas reikia labiau bendradarbiaujamojo požiūrio, įskaitant nuolatinės konsultacijas, patikimus dalijimosi informacija mechanizmus ir nuolat susitinkančias operatyvines darbo grupes.

Tuo tarpu daug dėmesio skiriama migracijos problemų eksternalizacijos strategijoms, nes vis daugiau Europos sostinių mano, jog tai išspręš ES migracijos problemas. Italijos ir Albanijos susitarimas sukėlė daug diskusijų apie jo potencialą geriau valdyti mišrią migraciją ir Giorgia Meloni visai Europai tapo pavyzdžiu šioje srityje. Tačiau susitarimas dar nedavė jokių rezultatų ir tai tėra dvišalė sutartis, kurioje nedalyvauja jokie kiti Europos partneriai. Tuo tarpu kitos vyriausybės siūlo naujus alternatyvius modelius, tokius kaip grąžinimo centrai, ir būdus integruoti juos į visos ES strategiją.

Artimiausiais mėnesiais politinėse diskusijose turėtų dominuoti būtent grąžinimas. Ir tikrai, dalis pakto yra paremta tuo, kad didinama grąžinimo sparta, ypač tiems asmenims, kuriems sienos kirtimo procedūras atlieka priešakinės linijos valstybės. Komisija ir valstybės narės nori šią problemą spręsti kuo skubiau, kartu palikdamos erdvės grąžinimo centrų išbandymui; tikimasi, kad kovo mėn. bus pateikti pasiūlymai persvarstyti grąžinimo direktyvą. Kadangi laiko mažai, kyla grėsmė, kad europiečiams nepavyks visapusiškai atsižvelgti į vietos lygmeniu išmoktas pamokas, nepaisant per pastarąjį dešimtmetį padarytos pažangos tokios srityse kaip informavimas, konsultavimas, pagalba pakartotinai integruojantis ir savitarpio mokymasis ES lygmeniu. Europai taip pat reikia būti atsargiai, kad eksperimentavimas su migracijos eksternalizacijos modeliais nepakenktų jos santykiams su kilmės šalimis ir nesusilpnintų jos pačios pozicijų.

Bandoma išlaviruoti ypač neužtikrintoje aplinkoje, kai pakto įgyvendinimas yra ne tik migracijos valdymo, bet ir platesnio Europos projekto išbandymas. Padėtis visų pirma Lenkijos pasienyje akcentuoja konkrečius iššūkius, kai norint atlaikyti priešiško kaimyno spaudimą tampa sudėtinga vykdyti privalomas taisykles. Kalbant apie Siriją ir Ukrainą, Europos sostinės turi būti pasirengusios nenumatytiems poslinkiams. Ateinančiais metais bus labai svarbu skatinti tvirtą lyderystę ES lygmeniu, kad būtų įgyvendintos naujos taisyklės ir toliau ieškoma tokių inovacijų, kurios atitiktų bendrą požiūrį ir jį sustiprintų. Tam reikia sutelkti pastangas, kad būtų kuriamos atsparios partnerystės su prioritetinėmis šalimis ir vengiama nukreipti išteklius politiniams manevrams.

Camille Le Coz yra Briuselyje įsikūrusio Europos migracijos politikos mokslinių tyrimų instituto, siekiančio veiksmingesnio imigracijos, imigrantų integracijos ir prieglobsčio sistemų valdymo, taip pat gerų rezultatų naujai atvykusiems, imigrantų kilmės šeimoms ir priimančiosioms bendruomenėms, asocijuotoji direktorė.

Copyright: Schotstek

„Schotstek“: Lygi? galimybi? ir ?vairov?s vadovaujamosiose pareigose skatinimas

Kilmė ir socialinė padėtis negali būti kliūtimi sėkmei, teigia Hamburge ir Berlyne įsikūrusios organizacijos „Schotstek“, skatinančios lygias galimybes ir kultūrų įvairovę profesiniame pasaulyje, vykdomoji direktorė Evgi Sadegie. Unikali „Schotstek“ stipendijų programos yra skirtos padėti gabiems, plačių užmojų turintiems ir motyvuotiems migrantų kilmės jauniems žmonėms siekti vadovujančių pareigų mokslinių tyrimų, verslo ir visuomenės srityse. „Schotstek“ padeda talentingiems studentams ir jauniems specialistams užmegzti tvirtus ryšius ir įgyti tinkamų įgūdžių, kad galėtų išnaudoti visą savo potencialą.

Parengė Evgi Sadegie

Vokietija yra kultūrinės įvairovės šalis, tačiau tai vis dar menkai atsispindi aukščiausiose verslo, mokslo, kultūros ir politikos sluoksniuose. Migrantų kilmės asmenys dažnai patiria kliūčių, kurios didina socialinę nelygybę, neleidžia išnaudoti inovacijų potencialo ir silpnina socialinę sanglaudą. Išankstinės nuostatos, nevienodos mokymosi galimybės ir sektinų pavyzdžių bei ryšių trūkumas trukdo daugeliui talentingų žmonių siekti karjeros.

Organizaciją „Schotstek“ 2013 m. įsteigė Sigrid Berenberg su draugais. Sigrid Berenberg yra teisininkė, jau daug metų besirūpinanti socialiniu teisingumu ir įvairovės skatinimu. Kartu su bendraminčiais ji įkūrė „Schotstek“, atveriančią kelią protingiems, plačių siekių turintiems ir motyvuotiems migrantų kilmės jauniems žmonėms į vadovaujančias pareigas. Ši organizacija remia talentingus stipendininkus, kurie taps ateities kūrėjais, novatoriais ir sprendimų priėmėjais. Daugelį metų Sigrid Berenberg visiškai savanoriškai dalyvavo programoje.

„Schotstek“ yra pelno nesiekianti organizacija, kurios veikla finansuojama iš aukų ir bendrų iniciatyvų su kitomis įmonėmis. Jos programą tvirtai remia partnerių, patariamųjų organų ir draugų, kurie visi yra aukšto lygio sprendimus priimančios asmenys iš įvairių sektorių ir kultūrų, tinklas. Ypač svarbu paminėti tai, kad trys iš septynių partnerių ir dabartinis

vykdomasis direktorius patys yra „Schotstek“ programos absolventai. Tai rodo, kaip „Schotstek“ vis dažniau perduoda atsakomybę savo remiamiems talentingiems žmonėms, taip darydamas ilgalaikį poveikį.

„Schotstek“ teikia unikalią paramą studentams ir jauniems specialistams pagal dvi lygiagrečias programas. Kasmet atrankos komisija priima iki 25 studentų Hamburge ir iki 20 jaunųjų specialistų Hamburge ir Berlyne. Po dvejų metų privalomos programos dalyviai lieka tinklo nariais ir gali dalyvauti renginiuose.

„Schotstek“ veiklos pagrindas yra stiprių tinklų kūrimas: daugelis jaunų migrantų kilmės žmonių neturi galimybių užmegzti profesinių ir socialinių ryšių, kurie yra labai svarbūs siekiant karjeros. „Schotstek“ sukuria jiems galimybę bendrauti su programos absolventais, patariamąsios tarybos nariais ir verslo, mokslo, politikos, kultūros ir visuomenės ekspertais. Reguliarūs renginiai, pavyzdžiui, teminiai vakarai ir diskusijos su vadovaujančias pareigas užimančiais asmenimis, skatina mainus ir plečia jų akiratį. Šie ryšiai atveria karjeros galimybes ir sukuria bendruomenę, kuri teikia ilgalaikę paramą ir sudaro sąlygas abipusei sėkmei. Dabar programos absolventai atlieka pagrindinį vaidmenį, dalydamiesi savo žiniomis ir ryšiais bei nuolat plėsdami „Schotstek“ įtakos sferą.

„Schotstek“ rengia praktinius seminarus ir organizuoja konsultuojamąjį ugdymą, taip dalyvius specialiai parengia vadovaujamoms pareigoms. Mokymais stiprinami bendrieji gebėjimai, pavyzdžiui, bendravimo įgūdžiai, pasitikėjimas savimi ir lyderystė. Dalyviai taip pat gauna asmeninę paramą per mentorystę: jie bendrauja su patyrusiais specialistais ir vadovais, kurie suteikia vertingų įžvalgų apie profesinį pasaulį, padeda planuoti karjerą ir įveikti profesinius iššūkius. Mentorių patirtys yra sektini pavyzdžiai, skatinantys dalyvius siekti profesinių tikslų ir įveikti kliūtis.

Kitas „Schotstek“ programos ypatumas – dalyvavimo kultūriniame gyvenime skatinimas. Dalyviai lankosi muziejuose, teatruose, operose, galerijose ir kitose kultūros įstaigose. Taip stiprinamas kultūrinis švietimas, asmeninis tobulėjimas ir identifikavimasis su savo gimtaisiais miestais ir vietovėmis. Ši patirtis praplečia stipendijų gavėjų perspektyvas ir stiprina priklausymo jausmą.

„Schotstek“ siekia skatinti įvairovę valdymo lygmeniu. Kilmė ir socialinė padėtis nebeturėtų būti kliūtimi sėkmei. Nuo įkūrimo pradžios „Schotstek“ jau parėmė šimtus jaunų žmonių, iš kurių daugiau nei 240 dalyvių ir absolventų vis dar aktyviai dalyvauja programoje. Daugelis jų dalyvauja *Alumni* patariamąsios tarybos veikloje, yra ambasadoriai, remia socialinės žiniasklaidos veiklą arba perduoda savo patirtį kaip bičiuliai ar mentoriai. Bet kuris asmuo, gavęs „Schotsteker“ stipendiją, išlieka nuolatinio tinklo nariu. Tai ilgalaikę sėkmę užtikrinantis modelis. 2023 m. programa pradėta vykdyti Berlyne ir tai patvirtina, kad „Schotsteker“ koncepciją galima sėkmingai įgyvendinti ir kituose miestuose.

„Schotstek“ yra daugiau nei paramos programa – tai judėjimas, kuris akivaizdžiai parodo, kaip galima konkrečiai ir sėkmingai skatinti įvairovę ir ją atskleisti. „Schotstek“ atveria ir kuria galimybes ne tik individualiai sėkmei ir yra pavyzdys, kaip Vokietija gali visapusiškai išnaudoti savo, kaip imigracijos šalies, potencialą. Programa, kuria skatinami išskirtiniai talentai ir šalinamos kliūtys, atlieka labai svarbų vaidmenį kuriant teisingesnę ir perspektyvią visuomenę, kuri yra labai svarbi globalizuotame pasaulyje.

Evgi Sadegie, „Turkish Studies“ magistrė, yra „Schotstek gGmbH“ generalinė direktorė ir 2014 m. „Schotstek“ programos absolventė. Prieš pradėdama eiti dabartines pareigas, Hamburgo pilietiniame fonde ji vadovavo mentorystės projektui „Yolda“, pagal kurį remiami vaikai iš turkų kalba kalbančių socialiniu ir ekonominiu požiūriu nepalankioje padėtyje esančių šeimų. Šiame darbe ji skatino lygias galimybes kitu svarbiu lygybės spektro lygmeniu. Turėdama didelę projektų valdymo patirtį, visų pirma mentorystės ir kultūrų bendradarbiavimo srityse, ji aktyviai skatina įvairovę ir integraciją į visuomenę.

Copyright: Almir Hoxhaj

Albanai neleidžiami. Vieno imigranto sunkum?, prisitaikymo ir vilties istorija

Į Graikiją imigravęs albanas Almir Hoxhaj dabar kalba ne tik savo gimtąja albanų, bet ir graikų kalba. Po daugiau kaip 30-ies Graikijoje praleistų metų jis jaučiasi šalies piliečiu, tačiau prisitaikyti prie Graikijos visuomenės, kurioje žodis „albanas“ vartojamas kaip įžeidimas, lengva nebuvo. Tai jo asmeninė istorija.

Gimiau mažame Avlono apskrities kaimelyje, kur gyvenau iki 12 metų. Mano šeima persikraustė į Tiraną, o aš 1997 m. priėmiau sudėtingą sprendimą šviesesnės ateities ieškoti Graikijoje. Tuo metu, atsidarius sienoms, albanams buvo įprasta ieškoti saugios užuovėjos Graikijoje, nes tariamai kirsti sausumos sienas tapo paprasčiau. Pėsčiomis sieną kirtau aštuoniolika kartų. Jūros bijojau. Prisimenu paskutinę savo penkių dienų kelionę į Veriją. Nors ir lijo be perstojo, buvau siaubingai ištroškęs. Kai galiausiai rankoje laikiau sklidiną stiklinę vandens, troškuliui numalšinti jos neužteko. Taip prasidėjo mano gyvenimas Graikijoje – su sklidina stikline vandens rankoje.

Pirmą kartą šioje šalyje apsilankiau būdamas 15, kai pirmą kartą slapta sieną kirtau su draugais. Mums net nešovė į galvą, kad darėme kažką neteisėto. Jei būčiau galėjęs į Graikiją nuskristi, būčiau taip ir padaręs. Ši šalis, jos kalba, mitologija ir istorija mane itin žavėjo. Vasarą sunkiai dirbau bandydamas padėti savo šeimai. Kol galutinai įsikūriau Graikijoje, susidūriau su daugybe problemų: teisiniu netikrumu, rasizmu ir sudėtinga integracija. Aiškiai prisimenu vieną incidentą pačioje pradžioje. Man būnant šalyje neteisėtai, be draudimo, nemokant kalbos, nulūžo dantis. Vienintelė išeitis – jį išsitraukti pačiam, prieš veidrodį, su darbinėmis replėmis. Burna buvo pilna kraujo.

Prisitaikyti prie graikų visuomenės nebuvo paprasta. Kaip pirmosios kartos imigrantas jaučiausi lyg ateivis, lyg mano burna nuolat būtų pasrūvusi krauju. Ten buvau neteisėtai. Bijojau išeiti į pasivaikščioti ar išgerti kavos. Visur akis badė pats įvairiausias rasizmas. Tėvai gąsdindavo vaikus, kad jei jie nenurims, ateis albanas ir juos suės. Manęs neįleisdavo į kavines, klubus ir kitas vietas. Kai pirmą kartą ten apsilankiau, ant kai kurių iš jų durų net buvo ženklas, kad albanai neleidžiami. Jie mus laikė nešvariais, nes mes kitos religijos. Dabar graikų ir albanų santykiai pagerėjo, nors stereotipai niekur nedingo. Žodis „albanas“ Graikijoje vartojamas kaip įžeidimas. Rasizmo buvo, rasizmo yra, bet dabar jis tapo nuosaikesnis. Laikai pasikeitė. Tačiau rasizmas niekur neišgaravo, jį didina finansiniai sunkumai ir išsilavinimo stoka.

Išankstinės nuostatos ir diskriminacija yra giliai įsišaknijusios ir neretai skatina kraštutinių politinių ir socialinių modelių formavimąsi, kurie plečiasi ir pasiekia net Europos Parlamentą. Liūdna, kad taip yra. Nors padėtis pagerėjo, problema dar neišspręsta. Tačiau yra vilties jaunesnėms kartoms. Mūsų vaikai turės geresnių galimybių tapti savais. Tą galiu pasakyti apie savo dvylikametę dukrą.

Šiandien, dirbdamas statybos rangovu, prisimenu savo prieštarigus jausmus: kaip sunku buvo prisitaikyti ir kaip kasdien jaučiausi svetimas. Tačiau dėl šių sunkumų geriau suprantu gyvenimą ir integracijos svarbą.

Albanija visada liks mano gimtinė. Aiškiai prisimenu komunistų režimo metus. Tai buvo paranojos, baimės, nesaugumo ir didžiulio skurdo laikai. Režimo žlugimas atnešė ne tik palengvėjimą, bet ir naujų problemų, pavyzdžiui, nedarbą ir nusikalstamumą. Dėl šios patirties tapau tuo, kas esu, ji išmokė vertinti stabilumą ir laisvę, kuriuos radau Graikijoje.

Manau, kad su Graikija mane sieja tvirtas ryšys. Nors mano širdis mano kaimelyje Albanijoje, mano gyvenimas – čia. Graikiškai kalbu ne prasčiau nei albaniškai. Dėl savo patirties, problemų ir laimėjimų jaučiuosi šios šalies piliečiu. Tikiuosi, kad laikui bėgant graikai priims mus kaip savus ir pripažins mūsų indėlį į visuomenę.

Migracija – ne tik iššūkių, bet ir galimybių pilnas išbandymas. Aš, kaip albanas imigrantas Graikijoje, niekaip negalėjau jo išvengti. Mano istorijoje nestinga sunkumų, prisitaikymo ir vilties.

Manau, kad ateityje toliau gyvensiu Graikijoje, kur yra mano namai, o Albanija taps, lygiaverte Europos Sąjungos valstybe nare. Dabar ES yra mūsų visų tėvynė.

Almir Hoxhaj – 47 metai. Jis gyvena ir dirba nedideliame Graikijos Peloponeso pusiasalio miestelyje Tripolyje, turi 12 metų dukrą. Jo mėgstamiausias miestas – Berlynas. Almir laisvai kalba ir rašo graikiškai ir išvertė albanų autoriaus Rudi Erebara knygą „Aušros žvaigždžių saga“ į graikų kalbą. 2017 m. ši knyga pelnė Europos Sąjungos literatūros premiją. Joje pasakojama XX a. Albanijos žmonių tragedija. Nors veiksmas vyksta praėjusiam šimtmečiame, totalitarizmo, fašizmo ir neracionalizmo temos, deja, yra aktualios ir šiandien, nors jų forma šiuolaikiškesnė.

Redaktor?s

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (ll)

Numer? reng?

Christian Weger (cw)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Laura Lui (ll)
Leonardo Pavan (lp)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinator?

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Adresas

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC's proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee's other publications.
Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

01/2025